

K.K.T.C

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

EĞİTİM YÖNETİMİ

ANA BİLİM DALI

**OKUL ÖNCESİ VE İLKÖĞRETİM SÜREÇLERİNDE OKUL ORTAMINDA
YER ALACAK MÜZİK ATÖLYELERİ İLE İLGİLİ ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİ
GÖRÜŞLERİ TEMELİNDE KARŞILAŞTIRMALI ANALİZ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Berna ALTUNSOY

K.K.T.C

HAZİRAN 2013

K.K.T.C

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

EĞİTİM YÖNETİMİ

ANA BİLİM DALI

OKUL ÖNCESİ VE İLKÖĞRETİM SÜREÇLERİNDE OKUL ORTAMINDA
YER ALACAK MÜZİK ATÖLYELERİ İLE İLGİLİ ÖĞRETMEN VE YÖNETİCİ
GÖRÜŞLERİ TEMELİNDE KARŞILAŞTIRMALI ANALİZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Berna ALTUNSOY

DANIŞMAN: Prof. Dr. Cem BİROL

K.K.T.C

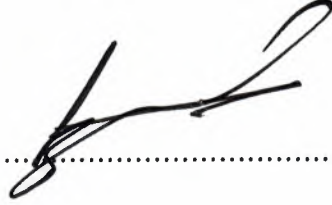
HAZİRAN 2013

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI

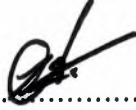
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne,

Bu çalışma jürimiz tarafından Eğitim Yönetimi Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan: Prof.Dr. Cem Birol.....

Üye: Doç.Dr. Zehra Altınay.....

Üye: Doç.Dr. Fahriye Altınay.....

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

...../...../.....

Prof.Dr.Cem Birol

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Bu araştırma ilköğretim ve okul öncesinde öğretim veren öğretmen görüşlerine dayandırılarak oluşturulmuştur. Oluşturulan mevcut durum analizi özelliği taşıyan bir araştırmadır. Öğretmen görüşlerinin okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde oluşturulacak olan müzik atölyeleriyle ilgili etkililiklerini belirleme amacıyla yola çıkılan bu araştırmanın, öğretmen görüş yeterliliklerini belirlemenin yanında eğitim gören öğrencilere de müzik atölyeleriyle daha etkili bir müzik eğitimi noktasında bir bilinçlenme yaratacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın öz amacı daha sağlıklı gelişim gösteren, daha iyi dinleyen, yaratıcılık duygusunu geliştiren, daha güzel kendini ifade edebilen, çocukları yetiştirebilme sürecinde tüm gelişim alanlarını etkileyen ve aktif eğitim hayatının içinde kullanılması gereken en önemli araçlardan biri olan müzik derslerine ek olarak oluşturulacak müzik atölyeleri yeterliliklerine ilişkin var olan durumu belirlemektir.

Araştırmanın birinci bölümünde problem ortaya konulmuş okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde müzik atölyelerinin oluşumu gerekliliği tartışılmış, ikinci bölümde müzik eğitimi ile ilgili kuramsal bilgi ve bu konularda yapılan araştırmalara yer verilmiş, üçüncü bölümde yöntem ve verilerin çözümü, dördüncü bölümde bulgular ve yorum yapılmış, beşinci ve son bölümde ise sonuç ve öneriler yer almıştır.

Araştırmanın her aşamasındaki görüş ve yönlendirmeleriyle araştırmanın desenlemesine yön veren tez danışmanım sayın Prof. Dr. Cem BİROL'a sonsuz teşekkür ederim.

ÖZET

OKUL ÖNCESİ VE İLKÖĞRETİM SÜREÇLERİNDE OKUL ORTAMINDA YER ALACAK MÜZİK ATÖLYELERİNDE DİKKATE ALINMASI GEREKEN İLKELER KONUSUNDA ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ TEMELİNDE KARŞILAŞTIRMALI ANALİZ

Berna ALTUNSOY

Yüksek Lisans, Eğitim Yönetimi Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof.Dr.Cem BİROL

Haziran 2013

Okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde yer alacak müzik atölyelerinin bu süreç içerisinde eğitim gören çocukların aktif müzik eğitimi hayatına ek olarak yeterliliğinin ne düzeyde olduğu öğretmen görüşlerince bu araştırmanın hissedilen problem durumudur.

Okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde yer alacak müzik atölyesinde dikkate alınması gereken ilkeler konusunda öğretmen görüşleri temelinde öğretmenlerin cinsiyeti, eğitim düzeyi ve meslek kıdemi değişkenleri çerçevesinde karşılaştırması araştırmanın genel amacıdır.

Araştırmada müzik atölyeleri yeterliliklerine ilişkin madde bazında değerler aritmetik ortalama ve yüzde kullanılarak betimsel istatistik çerçevesinde analiz ederek yorumlanmıştır. Araştırmanın öğretmenlerin cinsiyeti değişkeni t testi, öğretmenlerin

eğitim düzeyi değişkeni ANOVA,  ğretmenlerin meslek kıdem değişkeni ANOVA kullanarak verilerin yorumlanmasına gidilmiştir.

Araştırmada hiçbir maddede hiçbir zaman, ortadan az ve orta sıklıkta aralığında yeterli olarak algılamamışlardır. Öğretmenler müzik atölyesinin 4 maddede ortadan çok, 32 maddede her zaman olarak algılamışlardır.

Okul  ncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyesinde dikkate alınması gereken ilkeler konusunda alınan  ğretmen görüşleri öğretmenlerin cinsiyet, eğitim düzeyi ve meslek kıdemi değişkeni ile ilişkili karşılaştırmalarda anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

SUMMARY

CONTRASTIVE ANALYSIS OF TEACHER BASED OPINIONS ABOUT THE PRINCIPLES THAT SHOULD BE TAKEN INTO ACCOUNT AT MUSIC WORKSHOPS DURING THE PROCESS OF PRE-SCHOOL AND PRIMARY SCHOOL PERIODS.

The contribution of music workshop in the process of pre-school and primary school period to students active musical education and what level they are at is the problematic part of this research.

The main based on goal of this research is the contrastive analysis of teachers opinions about the principles that should be taken into account at music workshops during the process of pre-school and primary school periods teacher's gender, educational level and professional seniority.

Values related with the adequacy of music workshops have been analysed by using arithmetic average and percentage within descriptive statistics. This data has been paraphrased by using test for teachers gender variant, ANOVA for teachers professional seniority and ANOVA for teachers educational level

In the research 'never', less the medium and "medium" haven't been perceived enough. Teachers perceived four articles as "more than medium", 32 articles as 'always'.

In the contrastive analysis based on teachers opinions, teachers gender, educational level and professional seniority about the principles that should be taken into account at music workshops during the process of pre-school and primary school periods, a meaning of difference could not be found.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No:

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI.....	I
ÖNSÖZ.....	II
ÖZET.....	III
SUMMARY.....	V
İÇİNDEKİLER.....	VI
TABLolar LİSTESİ.....	VIII
GRAFİKLER LİSTESİ.....	X

Bölüm 1

Giriş.....	1
Problem.....	3
Amaç.....	5
Önem.....	6
Sınırlılıklar.....	7

Bölüm 2

Kuramsal Dayanaklar ve İlgili Araştırmalar.....	8
---	---

Bölüm 3

Yöntem.....	16
Araştırma Modeli.....	16
Evren ve Çalışma Grubu.....	16
Verilerin Toplanması.....	16
Verilerin Çözümü ve Yorumlanması	18

Bölüm 4

Bulgular ve Yorumlar.....	19
---------------------------	----

Bölüm 5

Sonuç ve Öneriler.....	69
Sonuç.....	70
Öneriler.....	72

KAYNAKÇA.....	74
----------------------	-----------

EKLER.....	
-------------------	--------------

Ek 1-36 Maddede Olası Anket.....	77
----------------------------------	----

Ek 2-36 Maddelik Aracın Ortalama Sonuçları.....	82
---	----

TABLÖLER LİSTESİ

Sayfa No:

Tablo 1	Maddelere Verilen Ağırlıklar ve Sınırları.....	19
Tablo 2	Öğretmen Görüşlerine KKTTC İlkokullarında Öğrenim Gören Öğrencilere Okul Öncesi ve İlköğretim Süreçlerinde Yer Alacak Müzik Atölyelerinin Çocuklara Yeterliliklerine İlişkin Her Zaman Aralığında Algılanan Madde Ortalamları ve Yüzdeleri.....	21
Tablo 3	Öğretmen Görüşlerine KKTTC İlkokullarında Öğrenim Gören Öğrencilere Okul Öncesi ve İlköğretim Süreçlerinde Yer Alacak Müzik Atölyelerinin Çocuklara Yeterliliklerine İlişkin Ortadan Çok Aralığında Algılanan Madde Ortalamları ve Yüzdeleri.....	58
Tablo 4	Öğretmenlerin Cinsiyet Değişkenine Göre Müzik Atölyelerinin Algılanmasına İlişkin t Sonuçları.....	64
Tablo 5	Öğretmen Görüşlerine Eğitim Düzeyi Değişkenine Göre Müzik Atölyelerinin Okul Süreçlerinde Yer Almasına İlişkin ANOVA Sonuçları.....	65

Tablo 6	öğretmenlerin Mesleki Kıdem Değişkenine Göre Müzik Atölyelerinin Algılanmasına İlişkin ANOVA Sonuçları.....	67
---------	---	----

GRAFİKLER LİSTESİ

Sayfa No:

Grafik 15	Beceri gelişimine katkı sağlar.....	38
Grafik 16	Estetik yeteneğini geliştirir.....	39
Grafik 17	Çocukların motivasyonunu artırır.....	40
Grafik 18	Müzik aletlerine ilişkin koruyucu tutumun gelişmesine olanak sağlar.....	42
Grafik 19	Yaratıcılık yönünü geliştirir.....	42
Grafik 20	Çok yönlü düşünme becerisini geliştirir.....	43
Grafik 21	Farklı malzemeleri tanımlarına olanak sağlar.....	44
Grafik 22	El emeğine olan değeri.....	45
Grafik 23	Zihinsel gelişmesine katkı sağlar.....	46
Grafik 24	Doğadaki sesleri tanımlarına yardımcı olur.....	47
Grafik 25	Özgüvenini artırır.....	48
Grafik 26	Hayal güçlerini kullanma fırsatı sağlar.....	49
Grafik 27	Dramatizasyon yeteneğini geliştirir.....	50
Grafik 28	Doğaçlama yeteneklerinin gelişmesine zemin hazırlar.....	51
Grafik 29	Görsel yeteneğini geliştirir.....	52
Grafik 30	Psikolojik dengelerine katkı sağlar.....	53
Grafik 31	Kulak eğitimine başlangıç yaptırır.....	54

Grafik 32	Enstrüman seslerinin farkındalıklarını öğretir.....	55
Grafik 33	Atölyeleri kullanıp değişik çalışmalara yönelmelerine yardımcı olur.....	57
Grafik 34	Atık materyallerin değerlendirilmesine olanak sağlar.....	59
Grafik 35	Sorunlarına çözüm bulma yeteneğini geliştirir.....	60
Grafik 36	Tasarım gücünü geliştirir.....	61
Grafik 37	Fiziksel gelişimine yardımcı olur.....	62

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problemi, amacı, önemi yer almaktadır.

Eğitim kişinin yaşadığı toplum içinde değeri olan yetenek, tutum ve diğer davranış biçimlerini geliştirdiği süreçlerin tümüdür. Eğitim önceden saptanmış esaslara göre insanların davranışlarında belli gelişmeler sağlamaya yarayan planlı etkiler sürecidir. Eğitim, bireyin davranışlarındaki yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak ve isteyerek değişime meydana getirme sürecidir.

Eğitimin 3 temel ögesi vardır. Bunlardan ilki Amaç, Öğretme-Öğrenme etkinlikleri ve Değerlendirmelerdir.

Eğitim amaçla başlar, öğretme-öğrenme etkinlikleriyle devam eder ve değerlendirme ile son bulur. Sürecin bu mantığı bütün kültürler için aynıdır. Amaçların içeriği ve öğrenme yöntemleri kültürden kültüre göre değişebilir, fakat sürecin doğası değişmez.

‘Mademki biliyorsun, niye öğretmiyorsun’ Ludingirra (Sümerli eğitimci ve şair günümüzden 4000 yıl önce).

Bilindiği gibi insanın eğitimi doğduğu andan itibaren başlar ve ölünceye kadar devam eder. Okul öncesi ve okul sürecinde devam eden eğitim mesleğe atıldıktan sonra da sürer gider.

Eğitimciler genelde öğretmeyi ‘herhangi bir öğrenmeyi sağlama faaliyeti’ (Ertürk,1984;83)olarak tanımlamaktadırlar. Bir faaliyetin öğretme olarak kabul edilmesi için öğrenmenin gerçekleşmiş olması gerekir.

Öğretim okullarda gerçekleştirilen öğretme ve öğrenme faaliyetlerinin bütünüdür. Yani öğretim, öğretme ve öğrenmeyi birlikte kapsamaktadır. Başka bir deyişle öğrenmenin gerçekleşmesi ve bireyde istenilen davranışların gelişmesi için uygulanan süreçlerin tümüdür. (Varış,1988;16)

Eğitim bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir.(Ertürk,1972) Bu süreçten geçen insanın geçmeyenden daha etkili ve verimli, daha dengeli ve doyumlu, daha başarılı ve mutlu olması beklenir. Müzik özü itibariyle eğitsel bir nitelik taşımaktadır.(Uçan,1996)

Müziğin özündeki eğitsel nitelik, müziğin eğitsel amaçlara hizmet etmesi ve eğitsel gereksinimleri karşılamada veya gidermede işe yaraması onu çok eski çağlardan bu yana eğitimin bir boyutu haline getirmiştir. Bu bakımdan müzik öteden beri eğitimin en önemli kapsamsal öğelerinden biridir.

Müziğin eğitim aracı olma işlevi esas olarak eğitimde-öğretimde müziğin gücünden etkisinden ve katkısından yararlanma, dersler, üniteler, konular işlenirken bunlar ve kişiler arasında müzikle bağlantı sağlama ve belirli sonuçlara ulaşmak için müziği kullanma ilkesine dayanır.

Sanat yoluyla çocuğu eğitme konusu en önemli yollardan biridir.21. yy da ortaya çıkan eğitim anlayışındaki yenilikler çocuk gelişimi ve eğitimde kullanılan anlayışın ve yöntemlerin en yaygın alanlarından biri ise müzik eğitimidir. Müzik özü itibariyle eğitsel bir nitelik taşır. Öncelikle okul öncesi dönemde verilen müzik eğitimi çocuklara ruhsal yönden, kültürel bakımdan, sosyal bakımdan zeka gelişimi ve anlayışı bakımından büyük katkılar sağlamaktadır ve küçük yaştan itibaren çocuğun sanatla iç içe olması tek yönlü bir eğitim içerisinde değil de çok yönlü bir eğitim içerisinde demektir.

Müziğe yetenekli çocukların müzik sanatını öğrenmeleri ve enstrüman çalmaları büyük ölçüde içinde bulundukları ortama bağlıdır ve bu açıdan baktığımızda tam donanımlı müzik odaları ve müzik atölyelerinin okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde bulunmasının müzik eğitiminde ne derece önemli olduğunu kavrayabiliriz.

Problem

Müzik çocukların tüm gelişim alanlarını etkileyen en önemli araçlardan biridir. Okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde çocukların aktif müzik hayatı içerisinde tanıyabilecekleri enstrümanları öncelikle orff çalgıları ve etrafında sıklıkla görebileceği diğer enstrümanları da sayabiliriz. Örneğin gitar keman piyano vb... Çocuk bir çalgı çalarken kendi başına iş yapmanın doyumuna ulaşır. Yaş ve gelişim özelliklerine uygun müzik aletlerini yaratabilecek müzik atölyelerinin içeriğinde oluşturulacak aletlerle çocuklar yaratıcılıklarını ortaya çıkarırken, yarattıkları enstrümanları çalarken farklı sesler duyma hazzını yaşayacaklardır.

İlköğretime başlayan çocuk genellikle kendi seçtiği şarkıları söylemeyi tercih eder. Bu dönemde çocuklar çok kuvvetli ritm duygusuna sahiptirler. Ritm kalıplarını ve tempo kavramını anlayarak uygulayabilirler. Basit vurmali çalgılarla, basit ezgiler üretebilir, bunları hareketlerle eşleştirebilirler. (Ömeroğlu ve ark.,2003;Mertoğlu,2002)

Çocuklar müzik ve hareketleri doğal olarak ilişkilendirmektedirler. Hareket çocuklar için önemli olduğundan çocuklar herhangi bir müzik ile karşılaştıklarında sallanma, zıplama, el çırpma, vücudunu hareket ettirme vb. hareketlerle müziğe eşlik etmeye başlarlar. Yaratacakları müzik enstrümanlarıyla birlikte çocuğun kişisel yaratıcılığı da gelişecektir.

İlköğretim süreçlerinde yer alacak müzik atölyelerinde meydana getirilecek yaratıcılık zaten müziğin çocuk üzerindeki büyük etkisiyle birlikte yaratıcılık yeteneklerinin gelişmesine yardım ederek çocuğun sağlıklı bir gelişim göstermesini sağlayacaktır.

Yaş ve gelişim özelliklerine uygun müzik aletlerini yaratabilecek müzik atölyelerinin içeriğinde bulunması gereken aletlere tef, marakas, ritm çubukları, davul, trampet, el zili gibi örnekler verebiliriz. Bu aletleri yaratıcılıklarıyla meydana getirirken daha sonrasında oluşturdıkları farklı aletleri çalma girişiminde bulunduklarında farklı el-kol hareketleri yaparak kaslarını da çalıştıracaklardır ve genel olarak baktığımızda kas koordinasyonu ile birlikte yaratıcılıklarının da gelişmesi çocuğun aktif müzik hayatı ve enstrümanlarla birebir küçük yaştan itibaren çalışması sağlıklı bir gelişim yaşamalarını sağlayacaktır.

Bu da bize ilköğretim süreçlerinde yer alacak müzik atölyelerinin gerekliliğinin ne kadar önemli olduğunu gösteriyor. Bu araştırma Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde oluşturulacak olan müzik atölyelerinin öğretmen görüşlerince nasıl algılandığı içeriği ve müzik atölyelerinin ilköğretim ve okul öncesi süreçlerinde öğrenim gören çocuklar üzerindeki etkisi araştırmanın problemine ışık tutar.

Amaç

Bu araştırmanın amacı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ilkokullarında öğrenim gören öğrencilere okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyesinde dikkate alınması gereken ilkeler konusunda alınan öğretmen görüşleri temelinde öğretmenlerin cinsiyeti, eğitim düzeyi, meslek kıdemi değişkenleri çerçevesinde karşılaştırmalı olarak belirlemektir.

Bu genel amacı gerçekleştirmek üzere aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Öğretmen görüşlerince okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyelerine bakış açıları ne düzeydedir.
2. Öğretmen görüşlerince okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyeleri öğretmenlerin cinsiyet değişkeni ile ilişkili olarak anlamlı farklılık göstermekte midir?
3. Öğretmen görüşlerince okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyeleri öğretmenlerin eğitim düzeyi değişkeni ile ilişkili olarak anlamlı farklılık göstermekte midir?
4. Öğretmen görüşlerince okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyeleri öğretmenlerin meslek kıdemi değişkeni ile ilişkili olarak anlamlı farklılık göstermekte midir?

Önem

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ilkokullarında öğrenim gören öğrencilere okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyesinde dikkate alınması gereken ilkeler konusunda öğretmen görüş yeterliliklerini karşılaştırmalı olarak değerlendirmek amacıyla tasarlanan ve gerçekleştirilen bu araştırmanın 2 temel başlıkta eğitim bilimleri literatürüne katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Araştırmanın ilk olarak sınıf ortamında aldıkları müzik derslerine ek olarak öğrenciyi daha geliştirici, daha aktif, sosyal, yaratıcı yön yeterliliğini artıracakı düşünülmektedir.

Bugün müzik, etkili bir eğitim aracı olarak tüm dünyada kullanılmaktadır. 'Müziğin insan yaşamındaki önemi onun insan yaşamındaki değişik boyutlarındaki çok yönlü işlevlerinden kaynaklanır. Müziğin insan yaşamındaki işlevleri bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik ve eğitimsel olmak üzere beş kümede toplanabilir. Bireysel, toplumsal, kültürel ve ekonomik işlevlerinin insan yaşamındaki yeri nedeniyle ki müzik hem etkili bir eğitim aracı hem de önemli bir eğitim alanı haline gelmiştir.'Uçan, A(1994).

Yukarda belirtilen tanımlardan da anlaşılacağı gibi müzik eğitimi temelde birbirine bağlı olan bu üç ana tür ile biçimlenmekte bir ülkenin eğitim, kültür ve sanat yaşamında da kuşkusuz çok önemli bir yere sahip olmaktadır.

Özellikle öğretmen görüşleri üzerinden veri toplanarak yürütülen araştırmanın ikincil önemi ise öğretmenlere haberdarlık düzeyinde de olsa müzik atölyelerinin etkililiği konusunda bir bilinçlenme yaratmış olmasıdır. Okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde oluşturulacak olan müzik atölyeleri ilkelerini araştırma çerçevesinde cevaplayan öğretmenler eğitim ortamındaki kullanım etkililiğini algılayarak benimser.

Sınırlılıklar

1. Bu araştırma Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ilkokullarında öğrenim gören öğrencilere okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyesinde dikkate alınması gereken ilkeler konusunda öğretmen görüşleri açısından belirleme kapsamıyla,
2. Yöntem açısından, tarama modeli ile,
3. Zaman dilimi açısından Haziran 2013 akademik yılı yaz dönemi ile sınırlıdır.

BÖLÜM 2

KURAMSAL DAYANAKLAR VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde müzik atölyeleriyle ilgili tarihsel gelişim ve matematiksel müzik teorisi üretme çalışmalarını irdeleyen araştırmalara yer verilmiştir.

MÜZİK ATÖLYELERİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ

İlk insanlar sesi elleri ayakları gırtlığı ve beyni ile yarattığı kendi müzik dünyasını giderek çeşitli seslerle doldurdu. Delik bir öküz boynuzu, içi oyulmuş bir kavis, ya da kemikten uyumlu sesler çıkarttı. Zengin üflemeli müzik aletleri böyle doğdu. Avcılıkta kullandığı gerilmiş yayın çıkarttığı ses, yeni bir çalgı ailesinin doğmasına neden oldu. Günümüzden 25,000 yıl öncesine ait olduğu saptanan kuş kemiğinden oyularak yapılmış flüt örneklerine rastlanılmıştır. Daha sonraları fiziksel gelişimi yanında psikolojik yönü de gelişen insanoglu yaptıklarını daha da geliştirdi. Çeşitli müzik aletleri oluşturdu ve eski müzik aletlerini daha da geliştirerek yeniden yapılandırdı. Yapılan araştırmalar sonucu müzik aletlerinin kökeninin Mezopotamya ve Mısır olduğu anlaşılmaktadır.(Dinçol, B.2003)

İlk insanlıktan bu yana geliştirilen müzik aletleri çoğu zaman içerisinde çürüyüp orijinali bulunamasa da çeşitli zemin ve nesneler üzerine çizdikleri resimlerden kabartmalardan o dönem insanların az çok müzik hayatı ve kullandıkları aletleri hakkında bilgi sahibi olmaktadır. Bu aletlere örnek vermem gerekirse arp, lir, saz, tef, darbuka, davul, flüt, çaplana, çingirak, zil ve ses çubuklarıdır.(Erol, L.2007)

Müzik kelimesi ilk defa M.Ö 476 tarihinde antik Yunanistan'da yaşamış olan şair Pindarus'un lirik bir güftesinde adı geçmiştir. Müzik aslı Yunanca olan bir kelimedir ve Yunan mitolojisine göre Tanrı Zeus kızları sayılan 9 peri kızına bu ad verilmiştir. Eski Yunanlılar bu peri kızlarının tüm dünyanın güzelliklerini ve ahengini

düzenlemekle görevli olduklarına inanırlardı. Belli bir güzellik anlayışının işlenip birleştirilmiş seslerden oluşarak meydana gelen estetik bize müziği anlatıyorsa peri kızları görevlerini başarıyla yapmışlar demektir. Sanat yoluyla çocuğu eğitme konusu en önemli yollardan biridir.(Can, Ş.1970) 21. Yüzyılda ortaya çıkan eğitim anlayışındaki yenilikler çocuk gelişimi ve eğitimde kullanılan anlayışın ve yöntemlerin en yaygın alanlarından biri ise müzik eğitimidir. Müzik özü itibari ile eğitsel bir nitelik taşır. Öncelikle okul öncesi dönemde verilen müzik eğitimi çocuklara ruhsal yönden, kültürel bakımdan, sosyal bakımdan, zeka gelişimi ve anlayışı bakımından büyük katkılar sağlamaktadır ve küçük yaştan itibaren çocuğun sanatla iç içe olması tek yönlü bir eğitim düşünce içerisinde değil de çok yönlü bir eğitim içerisinde demektir. Müziğe yetenekli çocukların müzik sanatını öğrenmeleri ve enstrüman çalmaları büyük ölçüde içinde bulundukları ortama bağlıdır ve bu açıdan baktığımızda tam donanımlı (müzik atölyeleri, müzik odaları) okul öncesi merkezlerinde verilecek müzik eğitiminin ne derece önemli olduğunu kavrayabiliriz. Genel olarak şunu söyleyebiliriz ki sanayileşmiş ve insan hayatının manevi yönden öldüğü bir toplumda insanın içten dışa şekillenmesini, estetik kazanmasını, gelişmesini çocukken aldığı etkili bir müzik eğitim sistemiyle başarabiliriz. Küçük yaşlardan itibaren psikolojik ve fizyolojik yönden kendilerine uygun müziklerle beslenirlerse çok yönlü düşünme becerileri olan manevi yönden zengin bir toplum meydana getirebiliriz. Şu an müzik eğitiminin genel amaçlarına baktığımızda eğitim içerisinde ne kadar büyük bir yer kapladığını ve ne kadar önem taşıdığını rahatlıkla görebiliriz.

Eğitimde geliştirilen yeni politikalar ve uygulamalar müzik dersi konusunda ayrıca önem kazanmaktadır. Çünkü müzik hem öğrenme hem de yeteneklerin geliştirilmesi konusunda ayrıcalıklı bir derstir. Dönemin okullarında müzik ve müzik eğitimi branş dersini aşan ve okuldaki tüm eğitim süreçlerini kaynaştıran bir konumdadır. Müzik alanında yapılan bilimsel çalışmaların geçmişi çok gerilere uzanmaz. İlk bilimsel çalışma 19. Yüzyılın ikinci yarısında özellikle Almanya ve

Avusturya'da başlamıştır. En genel anlamıyla müzik kuramı, müziğe ilişkin soyut bilgi veya bilgiler bütünüdür. (Uçan, 1997:159).

Müzik denilince bir takım kuramsal bilgiler akla gelir. Bunlar müziğin oluşturulması (besteeme, doğaçlama), müziğin tarihi, eğitimi, psikolojisi, sosyolojisi ve fiziği ile ilgilidir. Müzik evrensel bir dildir. Çalgı, öğrenilen teorik bilgilerin pratiğe dökülebilmesi için kullanabileceği tek materyaldir. Kuram ve uygulama arasındaki ilişkiler eğitim bilimlerinin odaklandığı bir konudur. Müzik eğitiminde kuramın karşılığı ise müzik teorisidir. Yapılan bazı araştırmalarda müzik derslerinde çoklu zeka kuramına dayalı öğretimin uygulandığı grupların diğer gruplara göre daha başarılı olduğunu göstermektedir. Bu da bize müziğin etkisini öğrenme-öğretme kuramları içerisindeki yerinin ne kadar etkili olduğunu açıklamaktadır. Müzik eğitiminde kuramın karşılığı olan müzik teorisi tam anlamıyla okul öncesi çocuğa öğretilmese de yine de basit nota bilgileri ile çocuğa bir başlangıç yaptırılır. Eğitimin içerisinde var olan öğrenme ve öğretme kuramları müzik eğitimi içerisinde de fazlasıyla uygulanmaktadır. Ama müzik eğitimi kavramlar ve kuramlar yolu ile değil müziğin tüm boyutlarının eyleme dönüştürülmesi ve hissettirilmesiyle gerçekleşmelidir.

Müzik çocukların tüm gelişim alanlarını etkileyen ve aktif eğitim hayatının içinde kullanılması gereken en önemli araçlardan biridir. Küçük yaşlardan itibaren müziksel aktivite içerisinde bulunan çocuklar her yönden daha sağlıklı bir gelişim gösterirler.

Müziğin çocuğun psikomotor gelişimine etkisine baktığımızda olumlu yönde desteklediğini görmekteyiz. Çocuk müzik eşliğinde hareket ederken büyük kaslarını kullanır. Özellikle ses ayırt etme çalışmalarında materyalleri kullanırken ise küçük kaslarını kullanır. Müzik atölyelerinde kendi yaratacakları enstrümanlarla ses ayırımını yaparken dolaylı yönden küçük kaslarını da kullanacaklardır. Bugün yapılan

araştırmalar bize çocuğun kendi başına bir mzık aleti çalarken fazla enerjisini olumlu yönden harcadığını göstermektedir.

Ayrıca ocuk bir çalgı çalarken kendi başına bir iş yapmanın tadına varır. Bu yolla kişisel doyum sağlar ve duygusal yönden gelişir. Erken yaşta çocuğun hayatına mzık girerse kişilik ve duygu gelişiminde kendini ifade edebilme estetik yönünü geliştirme becerileri kazanır ve aktif mzık hayatı içerisine oluşturulacak olan mzık atölyelerinde meydana getirilecek enstrümanlarla yukarda da belirttiğim gibi çocuğa kişisel doyum sağlayacaktır ve sosyal duygusal yönden gelişime uğrayacaktır.

Mzık atölyelerinde meydana getirilecek yaratıcılık zaten müziğin yatsınamaz etkisini de eklediğimizde dil hareket ve yaratıcılık yeteneklerinin gelişmesine yardım eder. Örneğin ocuk şarkı söylerken yeni sözcükler, cümle kalıpları öğrenir ve bunları tekrar ederken düzgün konuşmayı benimser ve dil gelişir. şarkı söylerken mzık atölyelerinde yaratacağı kendi yapımı enstrümanlarla eşlik ederken ayrıca sesleri ve tartımı ayırt etme, algılama, yineleme, hatırlama, ezberleme, dinleme alışkanlığını geliştirme, parça-bütün ilişkisini kavrama gibi duygusal ve bilişsel becerilerini de geliştirecektir.

Çocuklar ile birlikte mzık çalışmaları planlanırken çocukların hazır bulunuşluk düzeylerine gelişim özelliklerine ve çocuklar için ilgi çekici olmasına dikkat edilmelidir. Çocuklara verilecek mzık eğitimi onların tüm gelişim alanlarını destekleyecek nitelikte olmalıdır. Eğitimciler ocuğun aktif katılımlarını kendilerini farklı yollarla ifade edici etkinlikler planlamalıdır ki mzık atölyeleri bunlar içerisinde önemli bir yere sahiptir. Yaş ve gelişim özelliklerine uygun mzık aletlerini yaratabilecek mzık atölyelerinin içeriğinde oluşturulacak aletlere tef, marakas, ritm çubukları, el zili, davul, trampet gibi örnekler verebiliriz. Çocuklar oluşturacakları ritm aletlerini sallayarak birbirine vurarak sürterek çalma ve değişil sesler çıkarma zevkini yaşayacaktır.

MATEMATİKSEL MÜZİK TEORİSİ ÜRETME ÇALIŞMALARI VE MODELLERİ

PİSAGOR ÖĞRETİSİ:

M.Ö 550 matematiksel bir müzik teorisi üretme çalışmaları Pisagor'la başladı. Doğal sayı kuramı, kesirli sayılar ve ses tel boyu ilişkisi konularındaki çalışmaları bugün müzik teorisi olarak kabul edilebilir. Pisagor öğretisi uyumlu(konsonant)seslerin basit sayı kesirleri ile bağlantılı olduğunu ortaya çıkardı.

Pisagor notalara paralel olarak sayılarında belirli bir düzene bağlı olduğunu savunmuştur. Günümüzde bazı bilim adamlarının çok sıcak baktığı 'kürelerin müziği' adıyla bilinen 'kürelerin armonisi' teorisini ortaya atmıştır. Müzikte ses tonlarını yedi ayrı notaya bağlama ilk defa Pisagor tarafından yapıldığına inanılır. Müzik kuramı böyle doğmuştur ve gelecek nesillere çok şey kazandırmıştır.

PLATON ÖĞRETİSİ:

M.Ö 427-347 Pisagor'dan iki yüzyıl sonra Platon oran ve ölçüyle güzelliğe ve üstünlüğe ulaşabileceğini ifade ederek matematiğin tüm sanat dallarındaki önemini belirtti. 'Eğer herhangi bir sanat eserinde ölçü oran ve ağırlık çıkarılırsa geriye fazla bir şey kalmaz dedi'.

Bir teoremin sadece doğru veya yanlış olma olasılığı vardır; oysa bir model için üçüncü bir olasılık vardır doğru fakat uyumsuz olabilir.

CLOUGH-LEWIN-MAZZOLA ÖĞRETİSİ:

3 araştırmacı ve yazar John Clough, David Lewin ve Guerino Mazzola günümüzde pek çok kuramcılara ilham kaynağı olmuştur. Bu okullardaki kuramcılar sadece forte'nin küme teorisi gibi mevcut teorileri genelleştiren cebirsel metotlar

değil, ayrıca besteleme ve analiz konularında yeni umut verici matematiksel müzik teorileri yarattılar.

Milton Babbitt, Elliot Carter gibi besteciler bu cebirsel yapıları besteleme tekniklerinin ana ögesi olarak başarıyla kullandılar.

HUGO RIEMANN ÖĞRETİSİ:

19.yy da tüm klasik müziği kapsayacak bir teori yaratan ilk modern çağ kuramcısı ve müzikologudur. Riemann kromatik değişimlerden geçen akorlar üzerinde uygulanan armonik fonksiyonlardan oluşan bir model geliştirdi. Riemann'ın matematiksel bir kavram olan fonksiyonları müzik analizi dalında ilk kez kullanması kendinden sonra gelen akademisyenlere önemli bir örnek oluşturdu.

Barok müziği oluşturup geliştiren uzunca bir dönem içinde seslerin aynı zamanda kromatik bir düzen içinde değerlendirilmiş olması üzerinde önemle durulması gereken bir konu olma niteliğindedir. Şöyle ki; böylesine bir yenilenme çağı içinde eserlerine daha çok zengin bir karakter ve bütünlük sağlamak isteyen besteciler eserlerinde bu yolu izleyebilirler.

LEONARDO DE PİSA ÖĞRETİSİ:

Leonardo de Pisa, Liber Abaci kitabında Fibonacci serisinin üzerinde durmuştur. Bu seride her sayı (serinin terimleri kendisinden önce gelen iki sayının toplamıdır). Fibonacci serisi daha sonra doğal bilimlerin ve sanatın ve müziğin gelişmesinde önemli bir rol oynayacaktır. Ayrıca güzel sanatlarda da önemli olan altın oran (aynı zamanda Fibonacci serisindeki sayılan oranının limitidir) geometri ve estetik dallarında önemli rol oynar. Bela Bartok altın oranı çoğu eserlerinin armonik ve ritmik yapısında kullanmıştır.

GEORGE DAVID BIRKHOFF MODELİ (1844-1944)

Matematikçi olan George David Birkhoff, sanat, müzik ve şiirde uygulanan bir matematiksel estetik teorisi geliştirdi. Bu teori şu prensibe dayanır.' Gözlenen nesneleri nitelendiren en basit ve üstün form, rahatça algılanan formdur'. Algılaması ve keşfedilmesi kolay olmayan formlar sonuç ilgimizi çekse bile olumsuz bir yoğunluk içerecektir.

EULER ÖĞRETİSİ:

18.yy da Euler Pisagor yasalarına dayanan bir ses uyumu teorisi geliştirmiştir. Bu teoriye göre iki notanın arasındaki frekans ilişkisi ne kadar küçükse bu iki nota arasındaki aralık o kadar konsonanttır.(Klasik armoni kurallarına göre uyumludur.) Euler daha sonra armonizasyonu ölçmek için sayısal kurallar geliştirmiştir.

Günümüzde müzik teorisine eleştirel bir gözle bakarsak temel ses sınıfları gibi konularda bile çelişkili ve apayrı yaklaşımlar buluruz. Bunun en önemli nedeni kullanılan terminolojinin açık ve kesin olmamasıdır.

Bu durum genelde müzik teorisi ve matematik alanlarındaki araştırmacıların alanlarındaki eğitim eksikliğinden kaynaklanmaktadır.

Öte yandan kapsamlı ve tutarlı bir müzik kuramı alanı yerine, dağınık ve tutarsız bir alana sahip olmamızın bir sebebi de bu alanın kendi yapısıdır. Kapsamlı bir kuram çeşitliliği ve farklılığı net bir dille yararlı tanımlamalar kullanarak olay hakkında gerçekleri açığa çıkarır. Oysa müzik diğer sanat dallarında olduğu gibi belirli bir yapısal çerçeve içinde çeşitlilik yaratır. Bu fark dolayısıyla her müzik kuramcısı eserlerin

yapısını inceleme kuramsallaştırma ve genelleme konusunda bir çelişki ile karşı karşıyadır.

İlk anlamdaki müzik kuramı müziğin temel yapı taşlarını tanımlar. (porte, nota, ton, gam, ritm, melodi, armoni vb.) Diğer bir deyişle müzik dilinin kurallarını belirler ve açıklar.

BÖLÜM 3

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren örneklem, verilerin toplanması, çözümlenmesi ve yorumlanmasıyla ilgili bilgilere yer verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmanın modelinde Nitel araştırma ve Nicel araştırma deseni kullanıldı. Bu araştırmanın amacı, okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyelerinin öğretmen görüşleri temelinde belirlemeyi amaçlayan tarama modeli niteliğinde, okul öncesi ve ilköğretimde görevli öğretmenlerin okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde yer alacak müzik atölyeleriyle ilgili görüşlerinin alındığı araştırmada tarama modeli kullanılmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırma evrenini (çalışma grubunu) 2012-2013 öğretim yılı bahar döneminde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde yer alan Yakın Doğu İlkokulu ve Yakın Doğu İlkokulu Okul Öncesi öğretmenleri çalışma grubu oluşturma kriterleri çerçevesinde seçilmiştir. Çalışma grubu evreni 85 kadın ve 23 erkek tarafından oluşturulmuştur.

Verilerin Toplanması

Okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyelerinin oluşumuna yönelik geliştirilen ölçeğin ilk aşamasında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yer alan Yakın Doğu İlkokulu ve Okul Öncesi'nde görev yapan öğretmenlerden toplam 108 öğretmene oluşturulacak müzik atölyeleriyle ilgili

yönlendirme sürecine ilişkin açık uçlu bir soru sorularak en az 200 kelimedenden oluşan bir kompozisyon yazdırılmıştır.

İkinci aşamada müzik atölyeleriyle ilişkili kompozisyonlardaki beklentileri içeren davranışlar ve araştırmacının yazılı literatürden topladığı davranışlardan oluşan bir liste uzman görüşü alınmak üzere eğitimde iletişim konusunda yoğunlukla çalışan öğretim elemanına sunulmuş ve öğretim elemanının görüşleri sonrasında aracın her bir maddesi danışmanın da katkılarıyla araştırmacı tarafından düzenlenen 36 maddelik ölçek taslağı oluşturulmuştur.

Üçüncü aşamada (Ek 1) görülen uzman görüşü alınarak oluşturulan aracın geçerliliği ve güvenilirliğinin sınanmasına yönelik Barbara'nın geçerlilik ve güvenilirlik kabulü doğrultusunda (Cohen, 2009) madde sayısının iki katından fazla bir gruba toplam 108 kişiye uygulanmıştır. Ölçeğin güvenilirlik düzeyini test etmek için güvenilirlik yaklaşımlarından ölçeğin iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır. Bu hesaplama bir ölçeğin çalışmaya uygun olup olmadığını belirlemeye yönelik Cronbach Alpha katsayısı hesaplanmış ve yorumlanmıştır. Cronbach Alpha katsayısının hesaplanmasıyla, ölçekte bulunan her bir davranışın toplam ölçek ile ne denli tutarlı olduğu madde analizi yapılarak da saptanmıştır.

Yapılan güvenilirlik analizleri sonucunda 36 maddeden oluşan ölçeğin 36 madde bir bütün olarak analize tabi tutulmuş aracın genel bütünlüğü içerisinde maddelere verilen tepkiler ile ölçeğe verilen tepkiler arasında istatistiksel çözümler sonucunda Alpha katsayısı .96 gibi yüksek bir değerle maddeler ile ölçek bütünlüğü arasında yüksek düzeyde bir korelasyon saptanmıştır. Bu durum geliştirilen ölçeğin güvenilirliğinin güçlü bir kanıtıdır. (Ek 2'de analiz sonuçları yer almaktadır.)

Verilerin Çözümü ve Yorumlanması

Okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyelerinin oluşumuna ilişkin görüşleri ölçmek amaçlı oluşturulan ve toplanan ölçek verilerine ilişkin istatistiksel çözümlerler bilgisayar ortamında SPSS paket programı kullanılarak çözümlenmiştir. Verilerin çözümlenmesinde, araştırmanın birinci alt amacı ile ilgili olarak öğretmen görüşlerince okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyelerinin yeterlilikleri ölçek içerisinde yer alan her madde için frekans (f), ortalama (x), yüzde(%) ve standart sapma yapılmıştır. Ölçek geneline yönelik de aritmetik ortalama ve yüzde çalışması yapılmıştır.

Araştırmanın ikinci alt amacı ile ilgili olarak öğretmen görüşlerince okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyelerinin yeterlilikleri öğretmenlerin cinsiyet değişkeni ile ilişkilendirilmesi t testi kullanılarak çözümlenmiştir.

Araştırmada üçüncü alt amaç olarak yer alan öğretmen görüşlerince okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyelerinin yeterlilikleri öğretmenlerin eğitim düzeyi değişkeni ile ilişkili olarak anlamlı farklılık gösterip göstermediği ANOVA kullanılarak çözümlenmiştir.

Araştırmanın dördüncü alt amacı çerçevesinde öğretmen görüşlerince okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyelerinin yeterlilikleri öğretmenlerin mesleki kıdem değişkeni ile ilişkilendirilmesi ise ANOVA kullanılarak çözümlenmiştir.

BÖLÜM 4

Bulgular ve Yorumlar

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ilkokullarında öğrenim gören öğrencilere okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyelerinin çocuklara yeterliliği açısından öğretmen görüşleri temelinde öğretmenin cinsiyeti, eğitim düzeyi, meslek kıdemi cevaplandırılarak gözlem ve tecrübelerine dayanarak bilgiler alınmaya çalışılmıştır.

1. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ilkokullarında öğrenim gören öğrencilere okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde yer alacak müzik atölyelerinin çocuklara yeterlilikleri ile ilgili öğretmen görüşleri

Öğretmen görüşlerince KKTC ilkokullarında öğrenim gören öğrencilere okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde yer alacak müzik atölyelerinin çocuklara yeterlilikleri her madde için ne düzeyde olduğu (Balcı,1993) maddelere verilen ağırlıklar ve sınırları kapsamında tablo 1’de görüldüğü gibi sınıflandırılmıştır.

Tablo 1

Maddelere Verilen Ağırlıklar ve Sınırları

Verilen Ağırlıklar	Düzeyler	Sınırlar
1	Hiçbir Zaman	1,00-1.79
2	Ortadan Az	1,80-2,59
3	Orta Sıklıkta	2,60-3,39
4	Ortadan Çok	3,40-4,19
5	Her Zaman	4,20-5,00

(Balcı, 1993)

KKTC ilkokullarında öğrenim gören öğrencilere okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde yer alacak müzik atölyelerinin çocuklara yeterliliklerine ilişkin sonuçlar

Araştırmada ulaşılan verilerle ilgili olarak yapılan istatistiksel çözümlemeler sonrasında tablo 2 ve grafik 1’de de görüldüğü gibi öğretmen görüşlerince KKTC ilkokullarında öğrenim gören öğrencilere okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde yer alacak müzik atölyelerinin çocuklara yeterlilikleri ile ilgili 36 maddeden oluşan ölçekte 32 maddede öğretmenler müzik atölyelerini her zaman aralığında yeterli olarak algılamışlardır.

KKTC ilkokullarında öğrenim gören öğrencilere okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde yer alacak müzik atölyelerinin çocuklara yeterliliklerine ilişkin öğretmen görüşleri

Öğretmen görüşlerince KKTC ilkokullarında öğrenim gören öğrencilere okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde yer alacak müzik atölyelerinin çocuklara yeterlilikleri ile ilgili 36 maddeden oluşa ölçekte 4 maddede öğretmenler müzik atölyelerini ortadan çok aralığında yeterli olarak algılamışlardır.

TABLO 2

Öğretmen görüşlerince KKTC ilkokullarında öğrenim gören öğrencilere okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde yer alacak müzik atölyelerinin çocuklara yeterliliklerine ilişkin her zaman aralığında algılanan madde ortalamaları ve yüzdeleri:

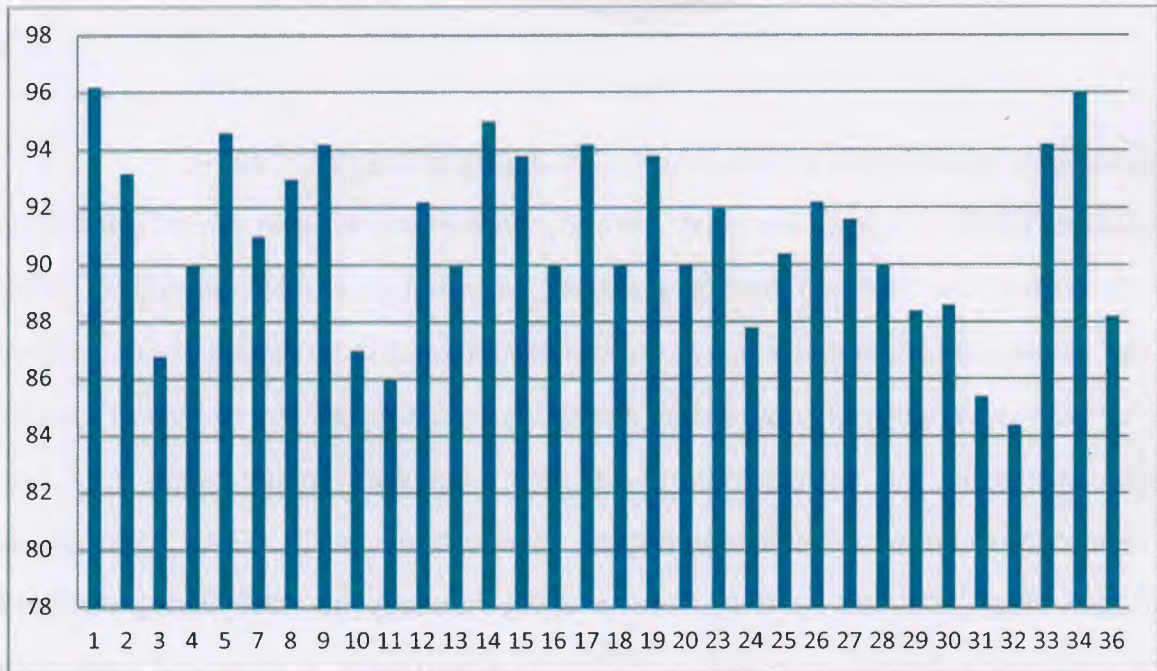
MADDE NO:		ORTALAMA	%
1.	Ritm duygusunun gelişmesine zemin hazırlar.	48.1	96.2
2.	Enstrümanları tanımasına olanak sağlar.	46.6	93.2
3.	Kelime haznesinin gelişmesine katkı sağlar.	43.4	86.8
4.	Paylaşımçı çalışmalara zemin hazırlar.	45	90
5.	Yaparak yaşayarak öğrenme ortamı sağlar.	47.3	94.6
7.	Yaratıcılığının gelişmesine katkı sağlar.	45.5	91
8.	Kendi yeteneklerine ilişkin farkındalık yaratır.	46.5	93
9.	Müzik sevgisini uyandırır.	47.1	94.2
10.	Kişiler arası iletişimini destekler.	43.5	87
11.	Farklı kültürleri tanımlarına yardımcı olur.	43	86
12.	Müzik kaynağını keşfetmesine olanak sağlar.	46.1	92.2

13.	İç dünyalarını dışa yansıtmalarına zemin hazırlar.	45	90
14.	Rahatlamalarına yönelik bir ortam sağlar.	47.5	95
15.	Beceri gelişimine katkı sağlar.	46.9	93.8
16.	Estetik yeteneğini geliştirir.	45	90
17.	Çocukların motivasyonunu artırır.	47.1	94.2
18.	Müzik aletlerine ilişkin koruyucu tutumun gelişmesine olanak sağlar.	45	90
19.	Yaratıcılık yönünü geliştirir.	46.9	93.8
20.	Çok yönlü düşünme becerisini geliştirir.	45	90
23.	Farklı malzemeleri tanımlarına olanak sağlar.	46	92
24.	El emeğine olan değeri hissetmesini sağlar.	43.9	87.8
25.	Zihinsel gelişmesine katkı sağlar.	45.2	90.4
26.	Doğadaki sesleri tanımlarına yardımcı olur.	46.1	92.2
27.	Özgüvenini artırır.	45.8	91.6
28.	Hayal güçlerini kullanma fırsatı sağlar.	45	90
29.	Dramatizasyon yeteneğini geliştirir.	44.2	88.4
30.	Doğaçlama yeteneklerinin	44.3	88.6

	gelişmesine zemin hazırlar.		
31.	Görsel yeteneğini geliştirir.	42.7	85.4
32.	Psikolojik dengelerine katkı sağlar.	42.2	84.4
33.	Kulak eğitime başlangıç yaptırır.	47.1	94.2
34.	Enstrüman seslerinin farkındalıklarını öğretir.	48	96
36.	Atölyeleri kullanıp değişik çalışmalara yönelmelerine yardımcı olur.	44.1	88.2

Grafik 1

Öğretmen görüşlerine göre KKTC ilkokullarında öğrenim gören öğrencilere okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde yer alacak müzik atölyelerinin çocuklara yeterliliklerine ilişkin her zaman aralığında algılanan maddelere ilişkin yüzdeler:

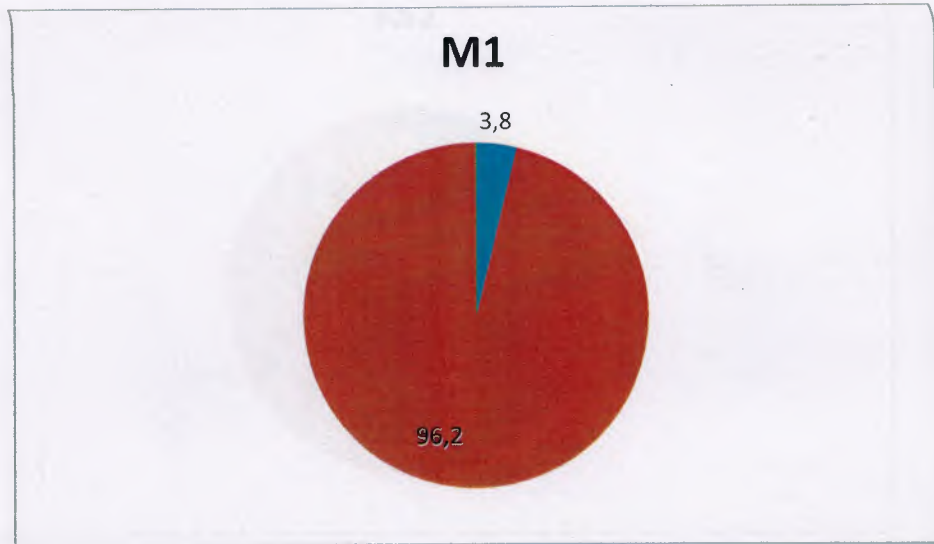
Birinci Alt Amaca İlişkin Madde Bazında Bulgular ve Yorumları

MADDE-1

Ritm duygusunun gelişmesine zemin hazırlar.

Grafik 2

Ritm duygusunun gelişmesine zemin hazırlar.

Grafik 2’de görüldüğü gibi müzik atölyesi çocukların ritim duygusunun gelişmesine zemin hazırlar maddesine yönelik öğretmen görüşleri %96.2 aralığında olumlu bir davranış olarak algılanmıştır. “Müziksel gelişim çocukta, ses çıkarma, işitsel algılama, ritim tutma ve ritimle hareket etme, şarkı söyleme, çalgı çalma, müzik yaratma becerileri olarak ortaya çıkar. Çocuk müzik yoluyla renk, sayı, hızlı yavaş, uzun kısa, uzak yakın, ince kalın gibi kavramları öğrenir ve pekiştirir.” (Özal Göncü,2002; 10-12). Tüm bu müziksel gelişim içerisinde kavramları öğrenen ve pekiştiren çocuk ritim duygusunun gelişmesine hazırladığı zeminle müzik hayatına adım atar. Bu noktada öğretmenlerin müzik atölyelerine yönelik çocukların ritm

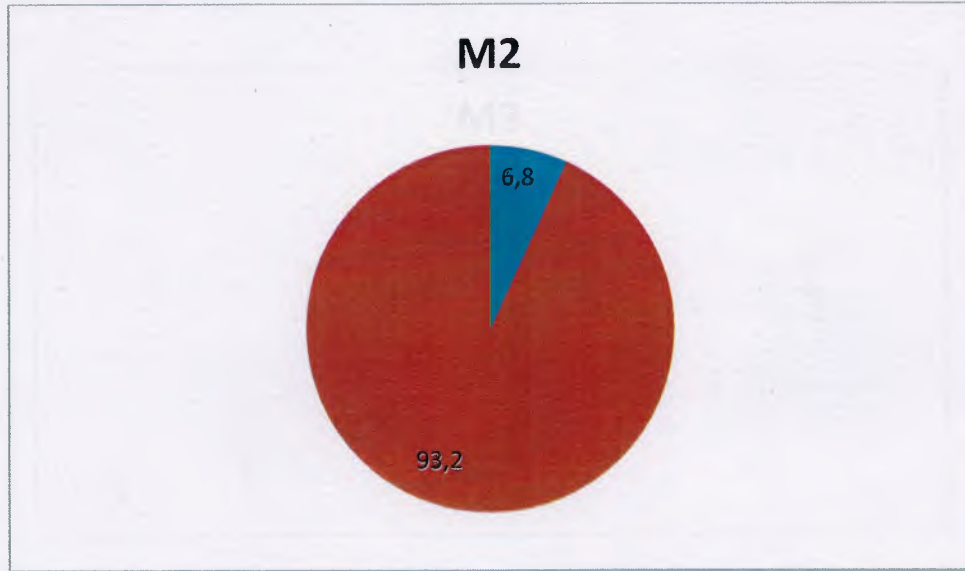
duygularına ilişkin düşüncelerini nerde ise %100'e yakın bir değerle %96.2 bir ağırlık her zaman seçeneği içinde algılanması öğretmenler adına olumlu bir bulgudur.

MADDE-2

Enstrümanları tanımasına olanak sağlar.

Grafik 3

Enstrümanları tanımasına olanak sağlar.

Grafik 3'te görüldüğü gibi enstrümanları tanımasına olanak sağlar maddesine ilişkin öğretmen görüşleri müzik atölyelerinin %93.2 bir değerle yeterli olduğunu ortaya çıkarmıştır. "Çocuklar her türlü materyalden elde edilen sesleri kullanma, deneme, öğrenmeye gereksinim duyarlar. Çocukların melodik kavramları yetişkinlerden farklıdır ve yetişkinlerin standartlarına göre değerlendirilmemeleri gerekir. Okul öncesi çocuk öncelikle seslerle ilgilenir neyin hangi sesi çıkardığını merak eder." (Mine Akverdi -www.okuloncesi.com). Mine Akverdi'ye göre çocuk ve yetişkinlerin melodik kavramları farklıdır ve farklı değerlendirilmeleri gerekir. Böylelikle okul öncesi çocuğun öncelikle seslerle ilgilenmesi ve merağı hayatına giren

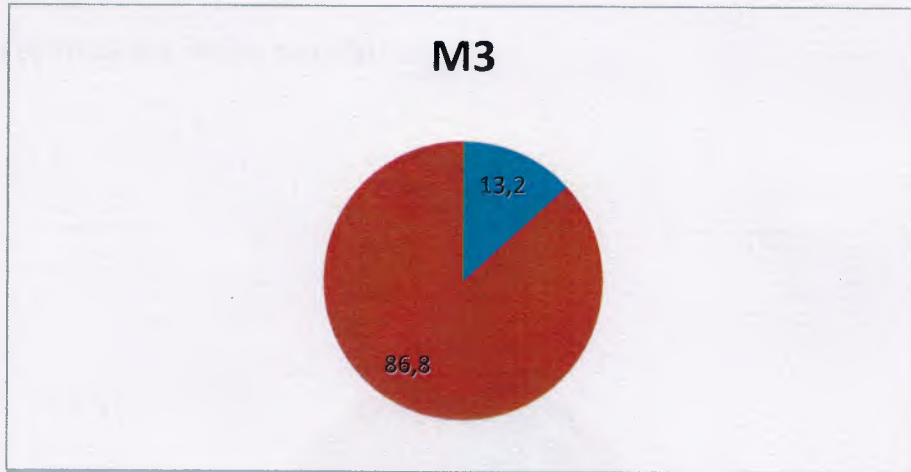
tüm enstrümanları da tanınmasına olanak sağlar. Bahsedilen istendik davranışa yönelik öğretmenlerin her zaman bir yeterliliğe sahip oluşları olumlu bir davranış değeri olarak algılanabilir.

MADDE-3

Kelime haznesinin gelişmesine katkı sağlar.

Grafik 4

Kelime haznesinin gelişmesine katkı sağlar.

Grafik 4'te görüldüğü gibi kurulacak müzik atölyelerinin çocukların kelime haznesinin gelişmesine katkı sağlar maddesine yönelik yeterlilik düzeyi %86.8 olarak algılanmıştır. "Okul öncesi müzik eğitiminin ülkemizde bilinçli olarak başlaması oldukça geç olmasına rağmen Avrupa'da ilk kez 1659 yılında eğitimci John Amos Comenius bir kitabında şu sözleriyle dikkat çekmiştir. "Doğumdan 6 yaşa kadar olan dönemi büyüme dönemi diye geçiştiremeyiz. Bu dönemin her yaş için eğitim programı olmalıdır." Comenius'a göre müzik aktif olmalıydı. Bunun nedeni ise müziğin duyguları canlandırması, zihni dinlendiriyor olması ve dil gelişimine katkıda bulunmasıydı." (Erdemli, 1995;14). Comenius'un düşüncelerinde aktif olan müziğin bir gelişimine de

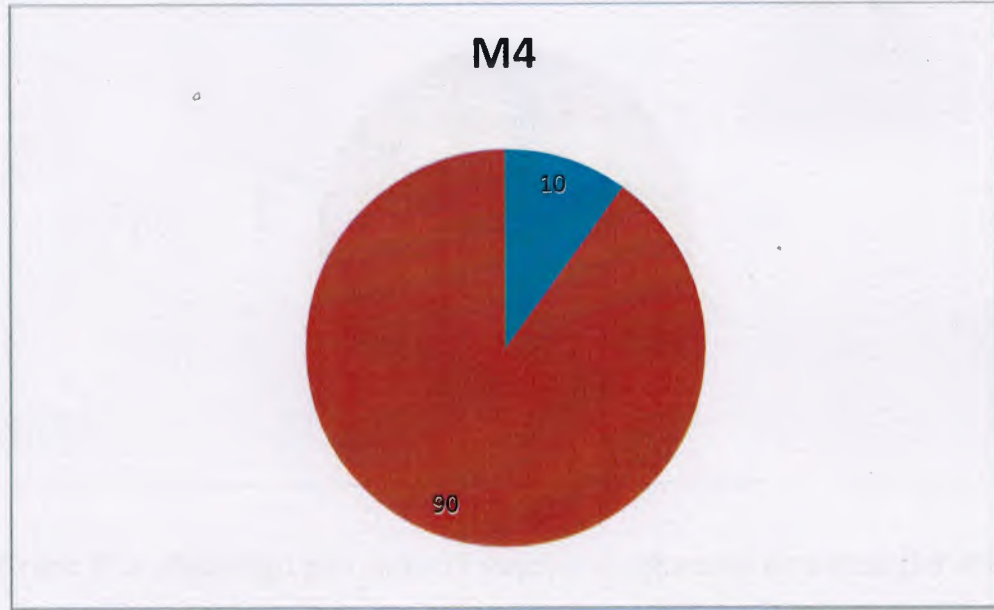
katkıda bulunduğuydu. Dil gelişimine katkıda bulunan aktif müzik hayatı elbette ki çocukların kelime haznesini de geliştirerek daha da zenginleştirerek katkıda bulunacaktır. Bu bağlamda öğretmenlerin müzik atölyelerine yönelik kelime haznesinin gelişmesine katkı sağlar düşüncelerinin %86.8 bir ağırlıkla her zaman seçeneği içinde algılanması öğretmenler adına önemli bir bulgudur.

MADDE-4

Paylaşımçı çalışmalara zemin hazırlar.

Grafik 5

Paylaşımçı çalışmalara zemin hazırlar.

Grafik 5'te de görüldüğü gibi öğretmen görüşlerince müzik atölyesi çocukların paylaşımçı çalışmalara zemin hazırlar maddesine yönelik yeterlilik düzeyi %90 olarak algılanmıştır. "Maria Spychiger'in araştırmasına göre daha fazla müzik eğitimi alan çocuklar öğretmenleri ile daha iş birlikçi ve arkadaşları ile daha dostça ilişkiler

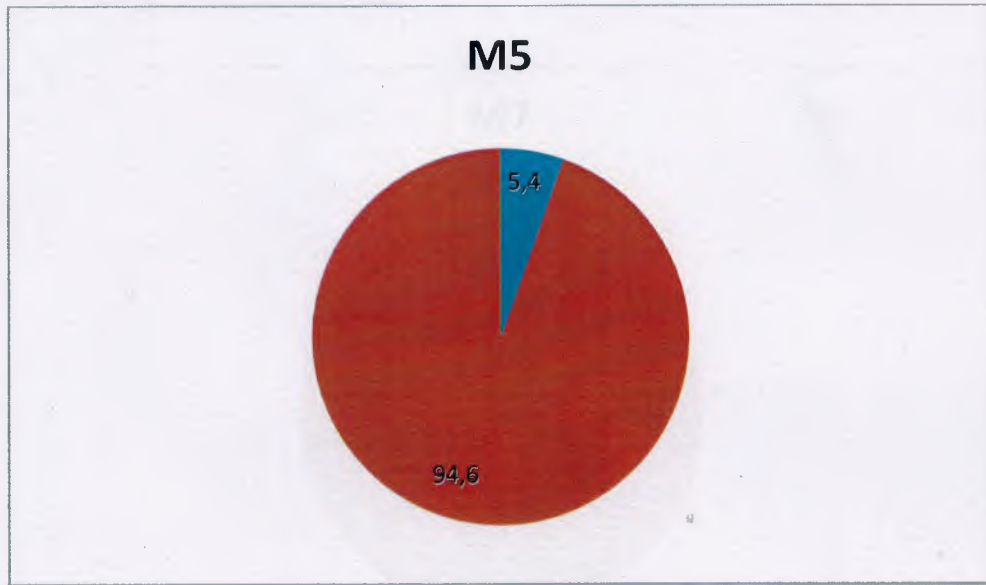
içindedirler". Bu maddemizin %90'lık bir onayla kabul edilmesi gösterir ki aktif müziğin çocukları manevi yönden de ruh hallerini sakinleştirerek daha uyumlu ve daha paylaşımcı bir birey haline getirmesidir. Müzik atölyelerine yönelik paylaşımcı çalışmalara zemin hazırlar duygularına ilişkin düşüncelerinin %90'lık bir ağırlıkla her zaman seçeneği içinde algılanması öğretmenler adına olumlu bir bulgudur.

MADDE-5

Yaparak yaşayarak öğrenme ortamı sağlar.

Grafik 6

Yaparak yaşayarak öğrenme ortamı sağlar.

Grafik 6'ta görüldüğü gibi yaparak yaşayarak öğrenme ortamı sağlar maddesine ilişkin öğretmen görüşlerine göre %94.6 bir değerle yeterli olduğunu ortaya çıkarmıştır. Mott'un tanımı da Torrance ile benzerlik göstermektedir. Mott'a göre yaratıcılık insanda açığa çıkmış ve gizli kalmış tüm yetenekleri geliştirme gücü aynı zamanda yeni fikirler biçimlendirme, icat etme ve keşfetme gücüdür. Bunun yanında yoğun bir merak dürtüsü, sürprizli ve şaşırtıcı olabilme, başkalarının göremediği ve

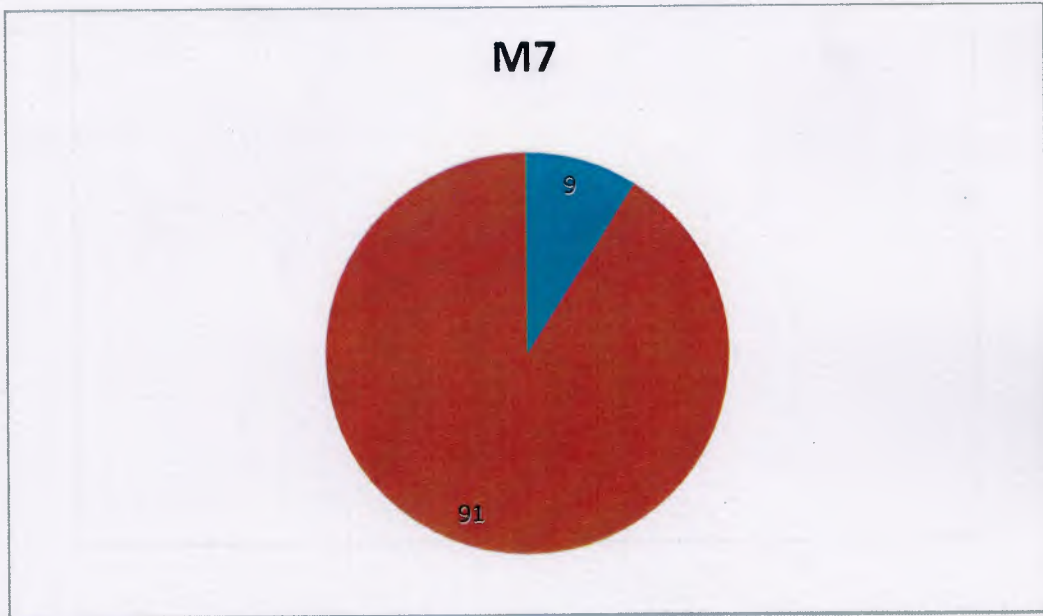
farklı tepkiler verebilme yeteneklerini içerir. (Akt;Öncü, 1989). Yaratıcılığı gelişmiş olan çocuk kendine imkan verildiği zaman örneğin müzik atölyelerini ele alırsak yaptığı, yapacağı her keşif için birebir yaparak yaşayarak öğrenir. Bu noktada öğretmenlerin müzik atölyelerine yönelik çocukların yaparak, yaşayarak öğrenme ortamı sağlar duygularına ilişkin düşüncelerinin %94.6'lık bir değerle her zaman seçeneği içinde algılanması öğretmenler adına olumlu bir bulgudur.

MADDE-7

Yaratıcılığının gelişmesine katkı sağlar.

Grafik 7

Yaratıcılığının gelişmesine katkı sağlar.

Grafik 7'de görüldüğü gibi yaratıcılığının gelişmesine katkı sağlar maddesine ilişkin öğretmen görüşlerinin %91 bir değerle yeterli olduğunu ortaya çıkarmıştır. Artan ve Bal'a (1993) göre müzik aracılığı ile pek çok amaca hizmet edileceği

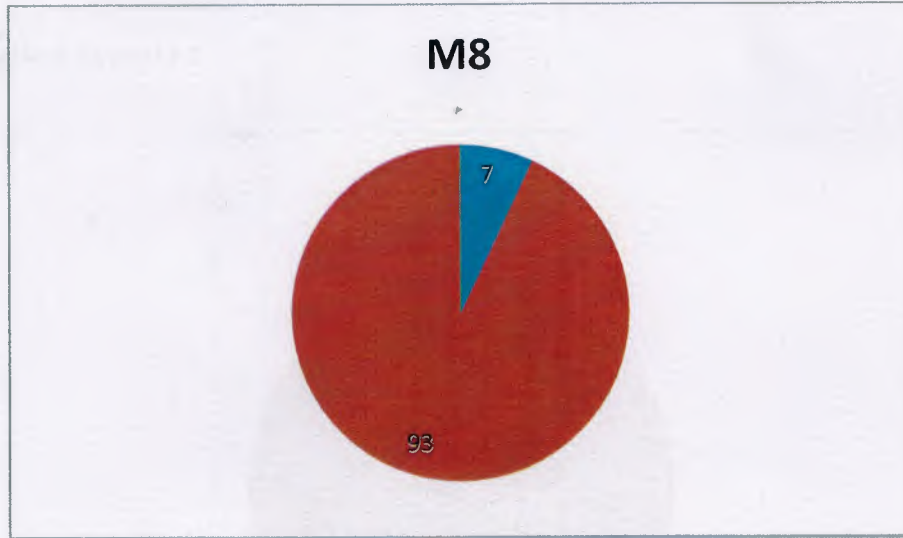
unutulmamalıdır. Müziğin zihinsel gelişimi, motor gelişimi, yaratıcılık ve duygusal gelişimi desteklediği daima hatırlanmalıdır. Böylelikle erken başlanan müzik eğitiminin çocuğa katkısı ileriki yaşamında da fazlasıyla faydalı olacaktır. Artan ve Bal'ın (1993) görüşleri de bu yöndedir. Bu mantık süzgecinden hareketle öğretmenlerin müzik atölyelerine yönelik yaratıcılığının gelişmesine katkı sağlar düşüncelerinin %91 bir ağırlıkla her zaman seçeneği içinde algılanması olumludur.

MADDE-8

Kendi yeteneklerine ilişkin farkındalık yaratır.

Grafik 8

Kendi yeteneklerine ilişkin farkındalık yaratır.

Grafik 8'te görüldüğü gibi kendi yeteneklerine ilişkin farkındalık yaratır maddesine ilişkin öğretmen görüşlerinin %93 bir değerle yeterli olduğunu ortaya çıkarmıştır. Denk'e(2000) göre müziğin çocuk üzerindeki etkisi iki ana grupta toplanabilir. İlk olarak müzik önemlidir çünkü doğuştan var olan bir olgudur. Yaşamın bir oarçası olarak ve insan kültürünün güzelliklerinden biri olarak pek çok güzellik

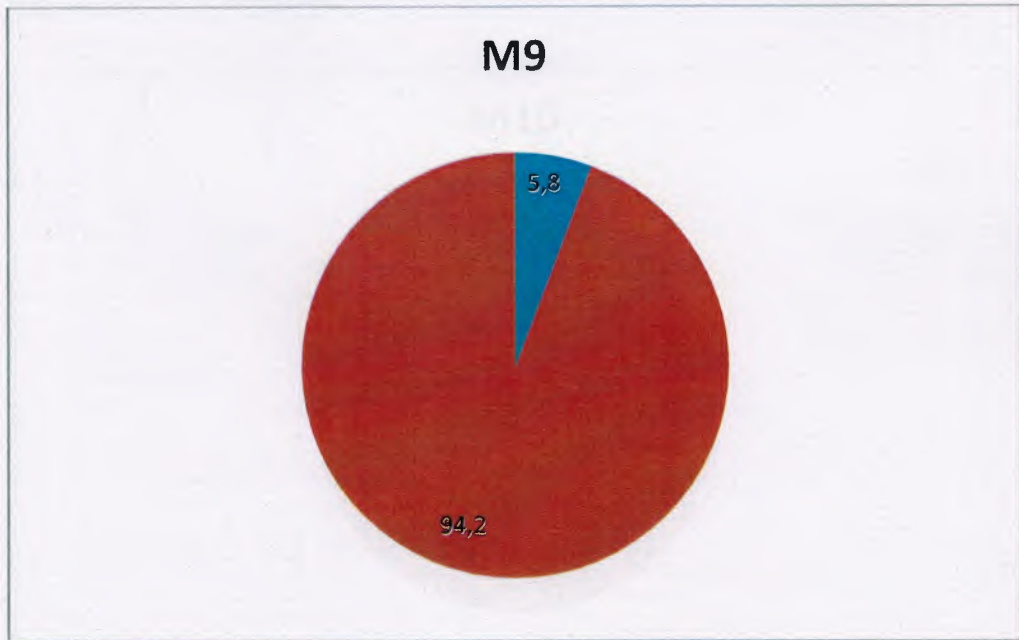
açığa çıkar. İkinci olarak gelişen müzik yetenekleri ile kişilikte gelişmeler ve sosyal gelişimlerde ilerlemeler görülmektedir. Çocuğun kendi yeteneklerine ilişkin farkındalıkları kişilik gelişmeleri ve sosyal gelişimleri müziğin hayatlarında aktif olmasıyla paralel ilerler ve Denk'e (2000) göre de doğuştan var olan bu olgunun çocuk üzerinde etkisi büyüktür. Bu bağlamda öğretmenlerin müzik atölyelerine yönelik kendi yeteneklerine ilişkin farkındalık yaratır maddesinin %93 bir ağırlık her zaman seçeneği içinde öğretmenlerce istenilen , beklenen olumlu bir davranış olarak görülebilir.

MADDE-9

Müzik sevgisini uyandırır.

Grafik 9

Müzik sevgisini uyandırır.

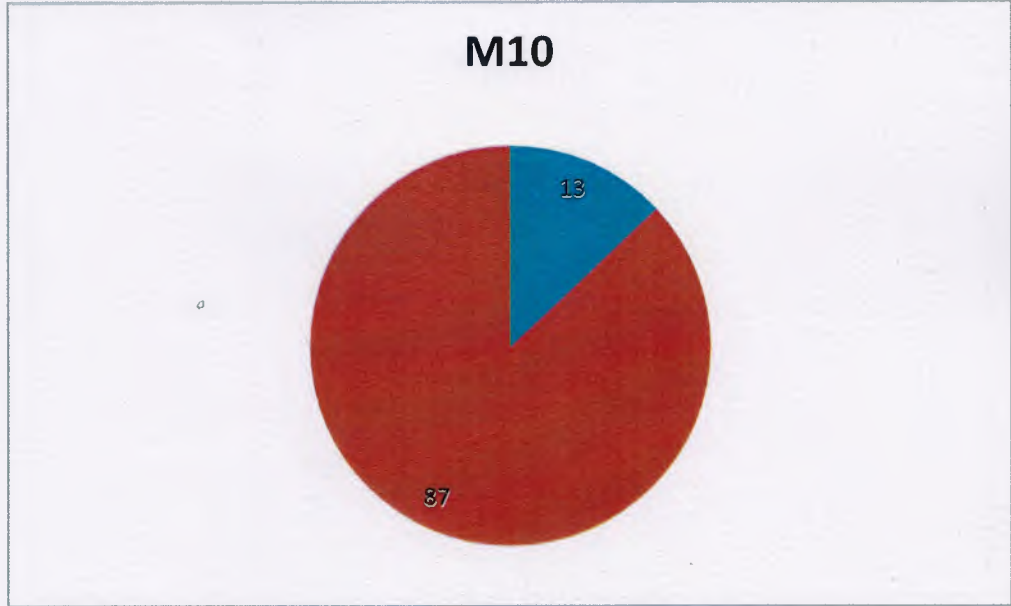
Grafik 9'ta görüldüğü gibi müzik sevgisini uyandırır maddesine ilişkin alınan görüşlerin %94.2 bir değerle yeterli olduğunu ortaya çıkarmıştır. Müziğin temel eğitimindeki ilk amaç çocukta müzik sevgisini uyandırmak hayal dünyasında müzik imgesini geliştirmek ve kulak duyarlılığını kesinleştirmektir. (Pamir). Pamir'in düşüncelerine göre müziğin temel eğitimindeki ilk amaç çocuktaki öüzik sevgisini uyandırmaktır ve müzik sevgisi uyanan çocuk müziğin kendine kazandıracağı bir sürü artıya ek olarak müzik atölyelerinde de yapacağı yaratıcılıkları sevgiyle ve istekle yapacaktır. Anılan maddenin %94.2 değerle her zaman algılanması öğretmenlerin davranışa ilişkin büyük oranda yeterliliğini gösteren bir bulgudur.

MADDE-10

Kişiler arası iletişimini destekler.

Grafik 10

Kişiler arası iletişimini destekler.

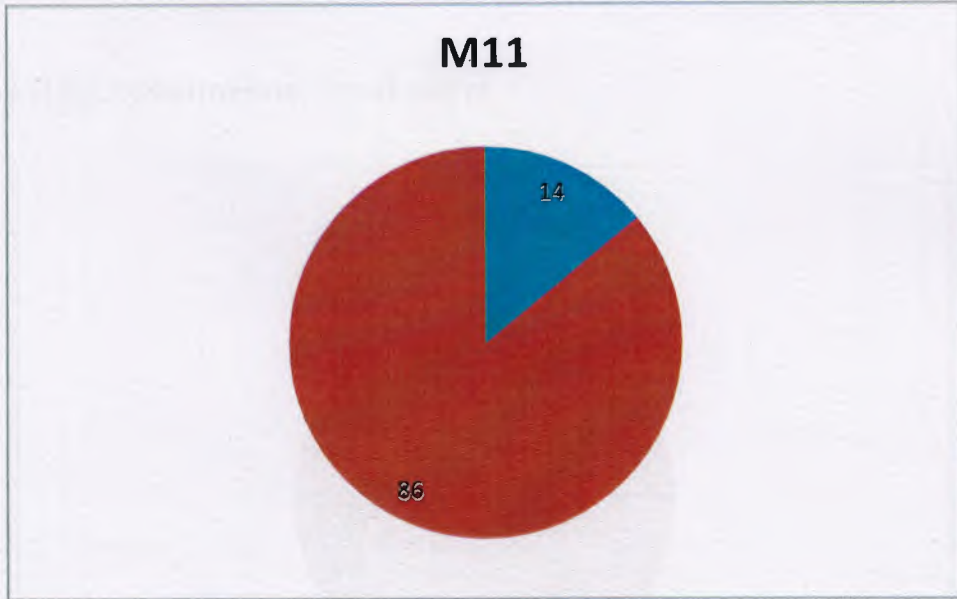
Grafik 10’da görüldüğü gibi kişiler arası iletişimini destekler maddesine ilişkin görüşlerin %87 bir değerle yeterli olduğunu ortaya çıkarmıştır. Günümüzde müzik eğitimi ulusların birbirlerinin kültürlerini tanınması ve bu yolla karşılıklı bir anlayış ve hoşgörünün geliştirilmesinde en önemli araç olarak görülmektedir.(Yök, 2008). Müzik evrensel bir dildir. Her türden şarkı dinleriz, öğreniriz, paylaşıyoruz. Bu sadece kendi kültürümüzle ilgili değildir ve müziğin kişiler arası iletişimini destekler maddesi %87’lik bir değerle kabul edilmesi bu sözlerimizi de destekliyor. Bu noktada okullarda oluşturulacak olan müzik atölyelerinin kişilerarası iletişimini destekler maddesinin öğretmenlerce her zaman bir yoğunlukta algılanması olumludur.

MADDE-11

Farklı kültürleri tanımlarına yardımcı olur.

Grafik 11

Farklı kültürleri tanımlarına yardımcı olur.

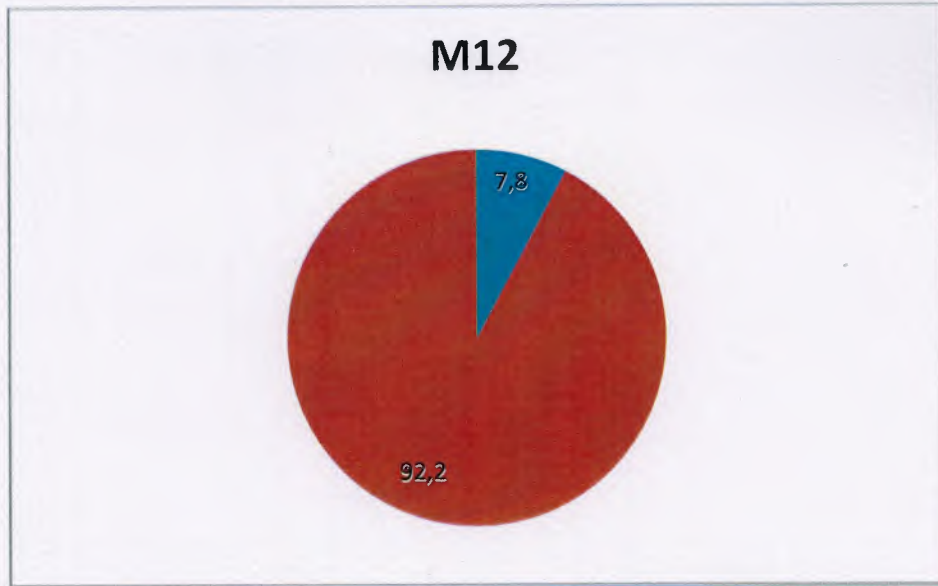
Grafik 11'de görüldüğü gibi farklı kültürleri tanımalarına yardımcı olur maddesine ilişkin öğretmen görüşleri %86 bir değerli yeterli olduğunu ortaya çıkarmıştır. İyi hazırlanmış bir müzik eğitimi programıyla çocuk; yaşamın zevkini ve anlamını sınıf içinde toplumda dünyada yaşamayı anlayabilir. Ulusal ve dünya tarihini anlamlı kılabilir. (Haluk Yavuzer. Çocuğu Anlamak ve Tanımak). Haluk Yavuzer iyi hazırlanmış bir müzik eğitimi ile çocuğun hayatına çok şey katabileceğini savunmuştur. Bu müzik eğitimi içerisinde yer alacak müzik atölyelerinin de çocuğa katkısı küçümsenmeyecek kadar fazladır. Farklı kültürleri tanımalarına olanak sağlayan değişik enstrümanlar tüm bu atölyelerde yapılacaktır. Öğretmenlerce her zaman olarak algılanan bu maddeye ilişkin yeterlilik eğitsel süreçler adına olumludur.

MADDE-12

Müzik kaynağını keşfetmesine olanak sağlar .

Grafik 12

Müzik kaynağını keşfetmesine olanak sağlar.

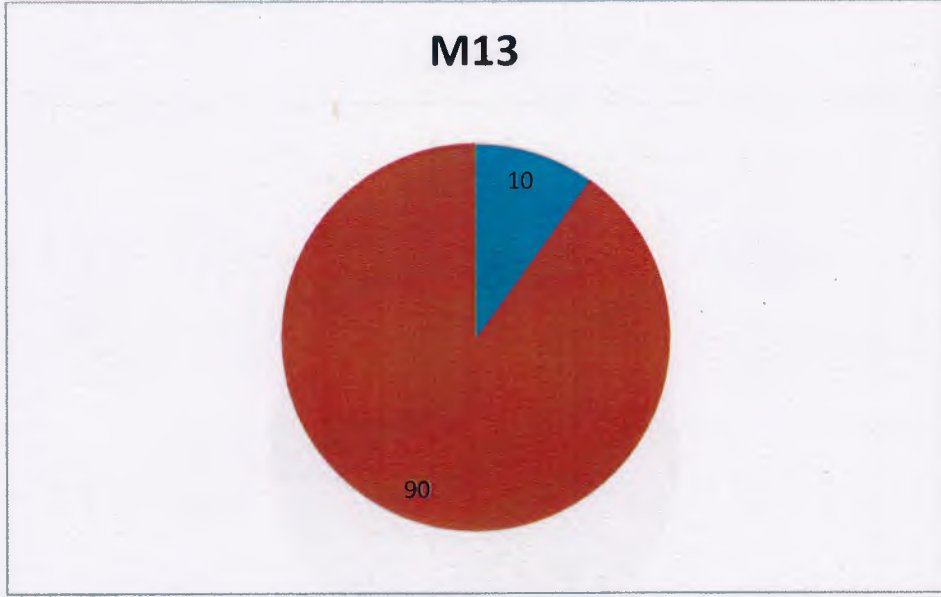
Grafik 12’de görüldüğü gibi müzik kaynağını keşfetmesine olanak sağlar maddesine ilişkin alınan görüşlerin %92.2 bir değerle yeterli olduğunu ortaya çıkarmıştır. Müziğin işlevleri özü bakımından estetik temelli olup bireysel, toplumsal, kültürel ekonomik eğitimsel nitelikler taşır. İşlevlerinin insane yaşamındaki yeri ve önemi nedeniyle ki müzik insanlık tarihinin en eski çağlarından beri hem çok etkili bir eğitim aracı hem de çok önemli bir eğitim alanıdır. (Uçan, 1994). Uçan tarafından yapılan araştırmada savunduğu gibi müzik hem çok etkili bir eğitim aracı hem de çok önemli bir eğitim alanıdır. Öğretmenlerimizin %92.2 bir değerle bunu kabul etmesi de karşımıza olumlu bir model olarak çıkabilir.

MADDE-13

İç dünyalarını dışa yansıtmalarına zemin hazırlar.

Grafik 13

İç dünyalarını dışa yansıtmalarına zemin hazırlar.

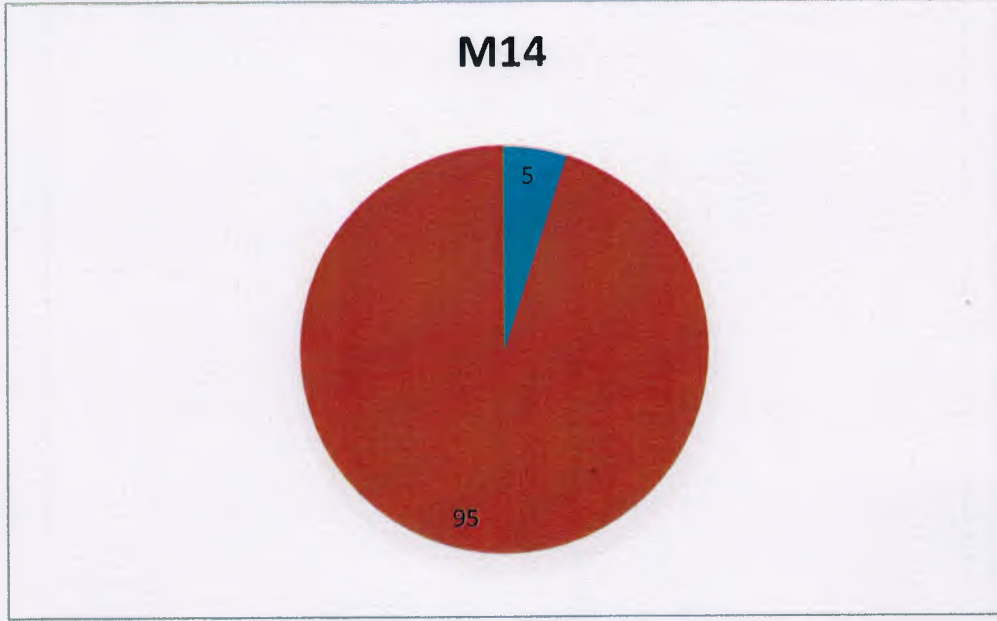
Grafik 13'te görüldüğü gibi iç dünyalarını dışa yansıtmalarına zemin hazırlar maddesine ilişkin alınan görüşlerin %90 bir değerle yeterli olduğunu ortaya çıkarmıştır. Okul öncesi dönem çocuğu için müzik ve dans kendini ifade etme aracı olmanın ötesinde onun sosyal gelişimi için de önemli bir etkidir. (Mine Akverdi www.okuloncesi.com). Bu noktada Mine Akverdi'nin dediğı gibi çocuk müzikle kendini ifade ederken iç dünyalarını da dışa müzikle, hareketle, dansla ifade ederek gelişimine katkıda bulunur. Öğretmen düşüncelerine göre müzik atölyelerinde çocuklar iç dünyalarını dışa yansıtır davranışını gösterme yoğunluğu %90 bir değerle her zaman seçeneğine sahip olması ise daha da sevindiricidir.

MADDE-14

Rahatlamalarına yönelik bir ortam sağlar.

Grafik 14

Rahatlamalarına yönelik bir ortam sağlar.

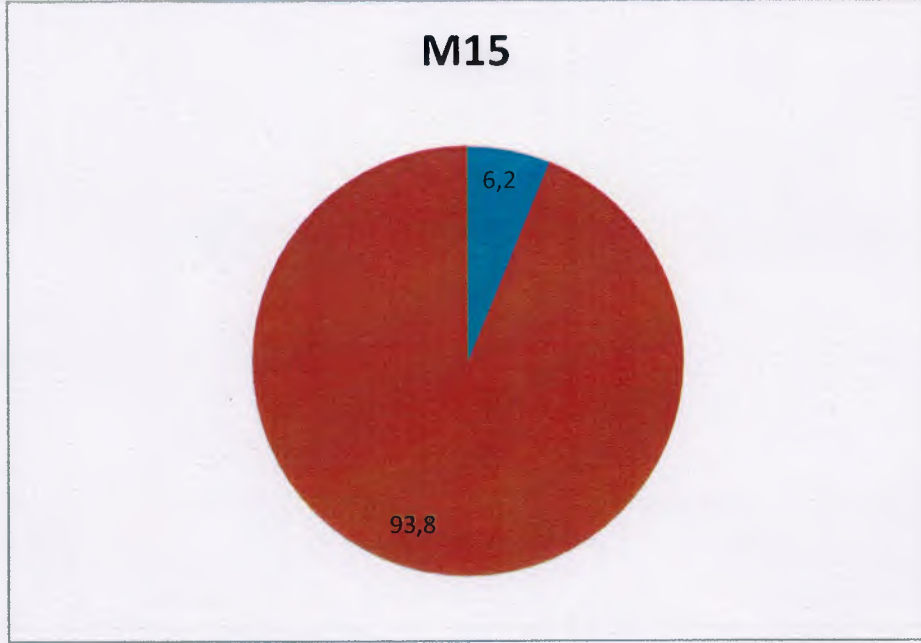
Grafik 14'te görüldüğü gibi rahatlamalarına yönelik bir ortam sağlar maddesine yönelik davranış gösterme sıklığı %95 olarak algılanmıştır. Bir zamanlar Edirne'de ruh hastalıklarının tedavisinde kullanılan müzik çoğunda duygusal boşalımını rahatlamasını sağlayarak gerginliğini azaltırken tedavi edici işlevini yerine getirmektedir. (Haluk Yavuzer. Çocuğu Anlamak ve Tanımak). Bir diğer değişle müzik ğer ruhuna uygun bir şekilde bireye dinletilirse bunun fazlasıyla geri dönütünü pozitif yönden alabiliriz. Bu bağlamda her zaman bir aralık içerisinde öğretmenlerin müzik atölyelerine ilişkin rahatlamalarına yönelik bir ortam sağlar düşüncesi olumlu bir davranış olarak kabul edilebilir.

MADDE-15

Beceri gelişimine katkı sağlar.

Grafik 15

Beceri gelişimine katkı sağlar.

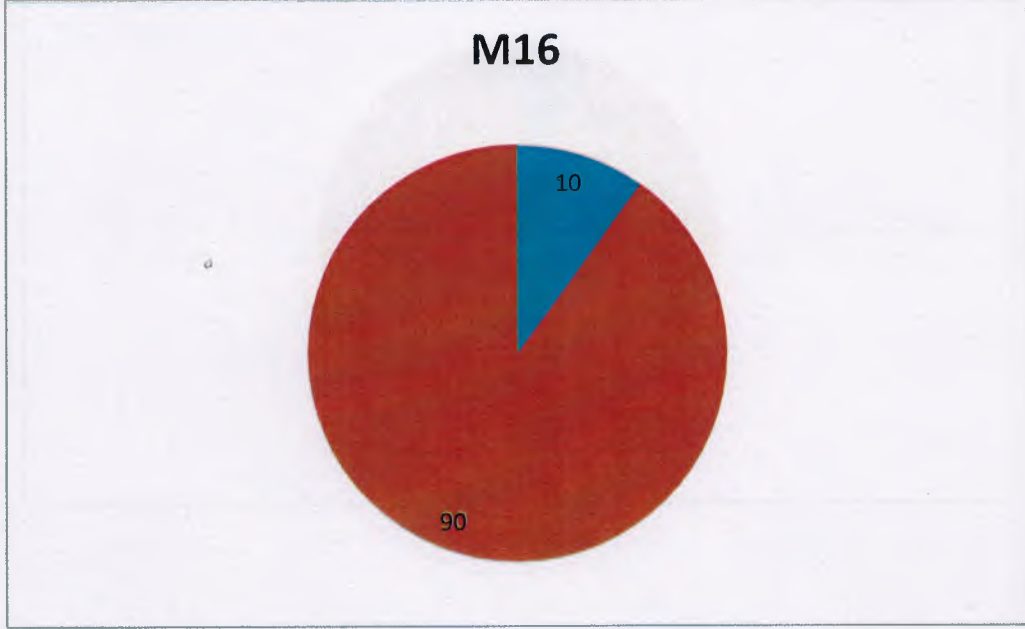
Grafik 15'te görüldüğü gibi beceri gelişimine katkı sağlar maddesine yönelik davranış gösterme sıklığı %93.8 olarak algılanmıştır. Araştırmacılar müzik eğitiminin beyindeki yeni ve sürekli bağlantılar oluşumunu canlandırdığına inanmaktadırlar. (Bachwood, 1997). Özellikle de çok erken yaşta başlatılan bir müzik eğitimi bu canlılığa çok büyük katkılar sağlar. Bir de dünya genelinde Kabul edilen Mozart besteleri olursa. Bu noktada öğretmenlerin her zaman yoğunlukta göstermiş oldukları bu davranış müzik atölyeleri için olumlu bir davranış olarak kabul edilebilir.

MADDE-16

Estetik yeteneğini geliştirir.

Grafik 16

Estetik yeteneğini geliştirir.

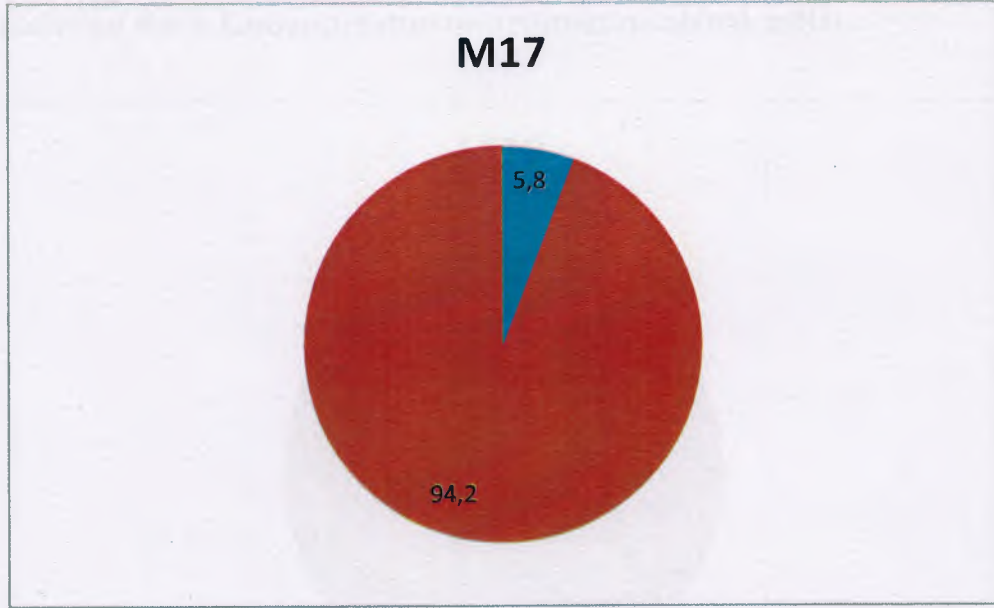
Grafik 16’da görüldüğü gibi estetik yeteneğini geliştirir maddesi öğretmenlerce %90 olarak algılanmıştır. Okul öncesi dönemde çocuğun müzik eğitimi iki boyutta ele alınır. Birincisi müziği çocuğun eğitiminde araç olarak kullanmak; ikincisi çocuğa genel müzik becerilerini kazandırmak ve onun estetik duygularını geliştirmektir. (Denk, 2000;14). Denk’in iki boyutta ele aldığı müzik eğitimi bir bütün olarak düşünüldüğünde çocuğa estetik yeteneği kazandırır ve geliştirir. Böylelikle %90 aralığında olumlu bir dönüt almamız normal olmakla birlikte bunu atölyelerle çok daha geliştirebileceğimize inanıyorum. Öğretmen görüşlerince %90 bir ağırlık her zaman seçeneği içinde algılanması olumlu bir göstergedir.

MADDE-17

Çocukların motivasyonunu artırır.

Grafik 17

Çocukların motivasyonunu artırır.

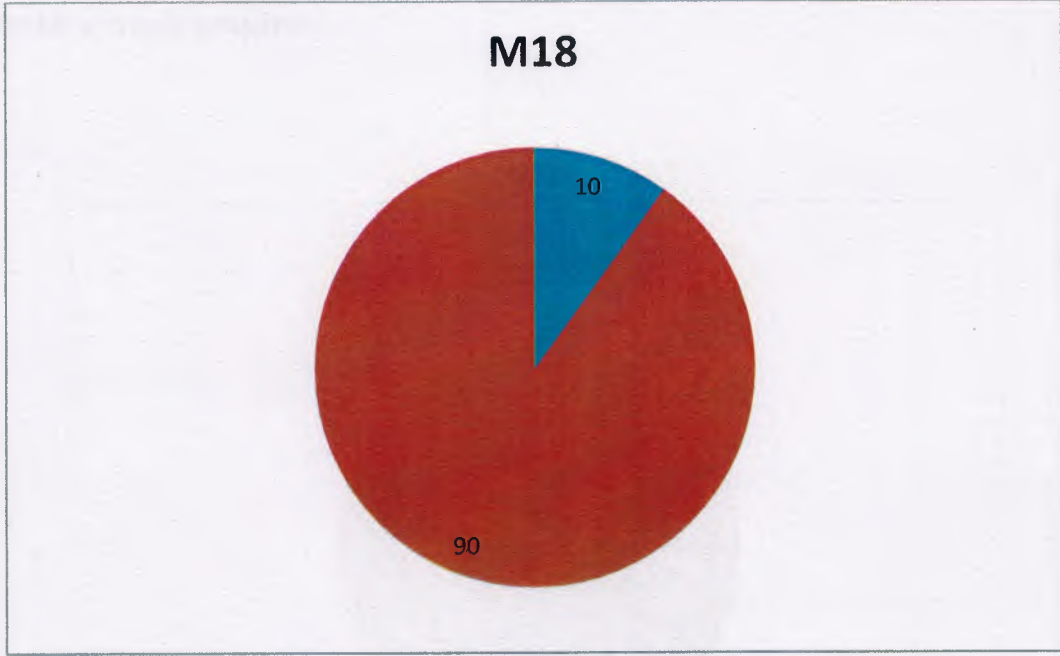
Grafik 17’de görüldüğü gibi çocukların motivasyonunu artırır maddesine ilişkin öğretmen görüşleri %94.2 bir değerle yeterli olduğunu ortaya çıkarmıştır. 1997’de T.Cockerton, S.Moor ve D.Norman tarafından 30 üniversite öğrencisine bir araştırma yapıldı. Öğrencilere iki bilişsel test uygulandı. İlki sessizlik ortamında, ikincisi ise bir fon müziği eşliğinde. Fon müziğinin uygulandığı testte öğrencilerin verdiği doğru cevap sayısı fazlaydı. Müziğin bu kadar olumlu yönü testlerle bile kanıtlanmışken aktif bir müzik eğitiminin her çocuğa ne kadar çok getiri sağlayacağını testler olmadan da rahatlıkla söyleyebiliriz. Bu noktada öğretmenlerin müzik atölyelerine yönlendirici bir değer çerçevesinde %94.2 oranında her zaman yeterli olarak algılanması olumlu bir göstergedir.

MADDE-18

Müzik aletlerine ilişkin koruyucu tutumun gelişmesine olanak sağlar.

Grafik 18

Müzik aletlerine ilişkin koruyucu tutumun gelişmesine olanak sağlar.

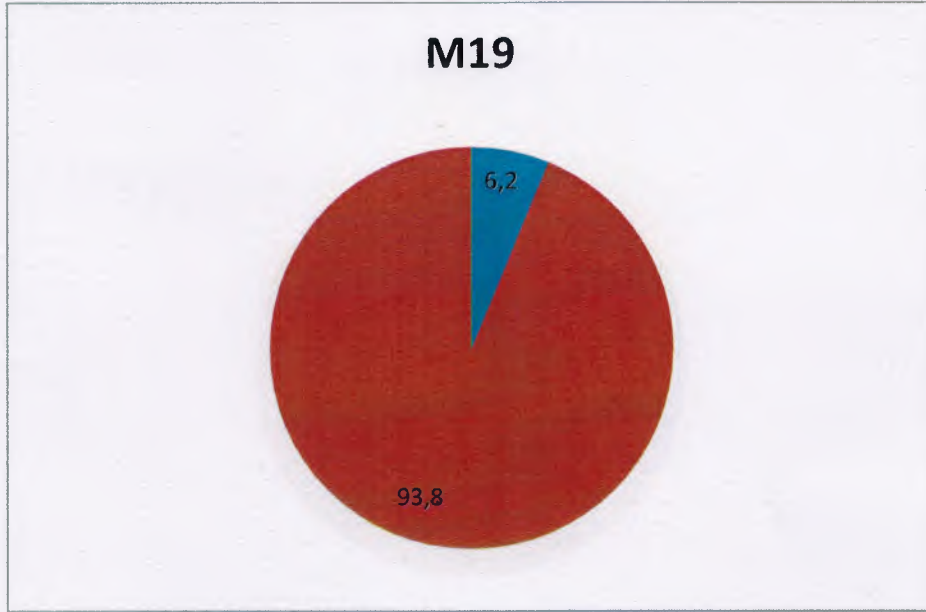
Grafik 18’de görüldüğü gibi müzik aletlerine ilişkin koruyucu tutumun gelişmesine olanak sağlar maddesinin yeterliliği öğretmenlerce %90 olarak algılanmıştır. Müzik eğitimi almamış olan kimse akıl etkinliği hiç işe karışamayacağı için müziğin iletisine ve içerdiği sanatsal değerlere kağıdı kalır. (İbşiroğlu, 1998; 41). İbşiroğlu tarafından yapılan araştırmada müziksiz yaşamın kapalı bir yaşam olduğu söyleniyor. Müzik atölyelerinde aletleriyle ki bu aletler çocukların kendi eserleri olacak, birebir çalışan çocuk elbette ki koruyucu tutumunu geliştirerek aletlerini benimseyeceklerdir. Bu noktada müzik atölyelerinde müzik aletlerine ilişkin koruyucu tutumun gelişmesi %90 ağırlıkta her zaman içinde algılanması olumlu bir bulgudur.

MADDE-19

Yaratıcılık yönünü geliştirir.

Grafik 19

Yaratıcılık yönünü geliştirir.

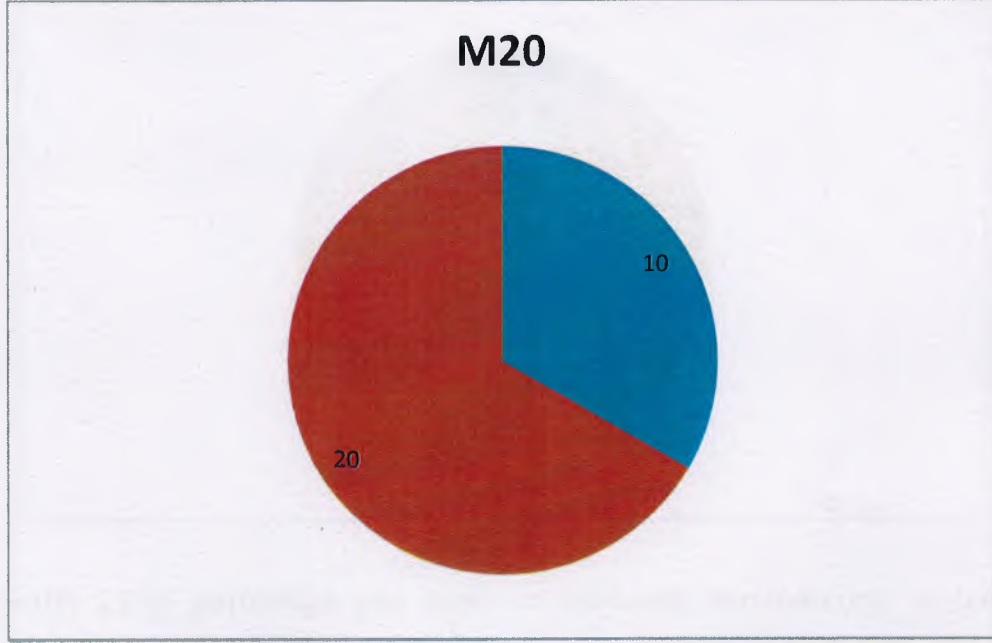
Grafik 19’da görüldüğü gibi yaratıcılık yönünü geliştirir maddesine ilişkin alınan görüşlerinin %93.8 bir değerle yeterli olduğunu ortaya çıkarmıştır. Müzik kendini ifade etme becerisini yaratıcılığı zevki ve estetik duygusunu geliştirir. Ses ve dil gelişimi ile bilişsel gelişim ve soyut düşünmeye katkıda bulunur. (Mine Akverdi, www.okuloncesi.com). Bir diğer deyişle güzel ve etkili bir müzik eğitim programı çocuğa Mine Akverdi’nin de savunduğu gibi yaratıcılığı, zevki, estetik duygusunu geliştirecektir ve bireye gelişiminde katkı sağlayacaktır. Öğretmen görüşlerince müzik atölyelerinin yaratıcılık yönünü geliştirir noktasında her zaman aralığında yer alması bu bağlamda önemli bir değer olarak kabul edilebilir.

MADDE-20

Çok yönlü düşünme becerisini geliştirir.

Grafik 20

Çok yönlü düşünme becerisini geliştirir.

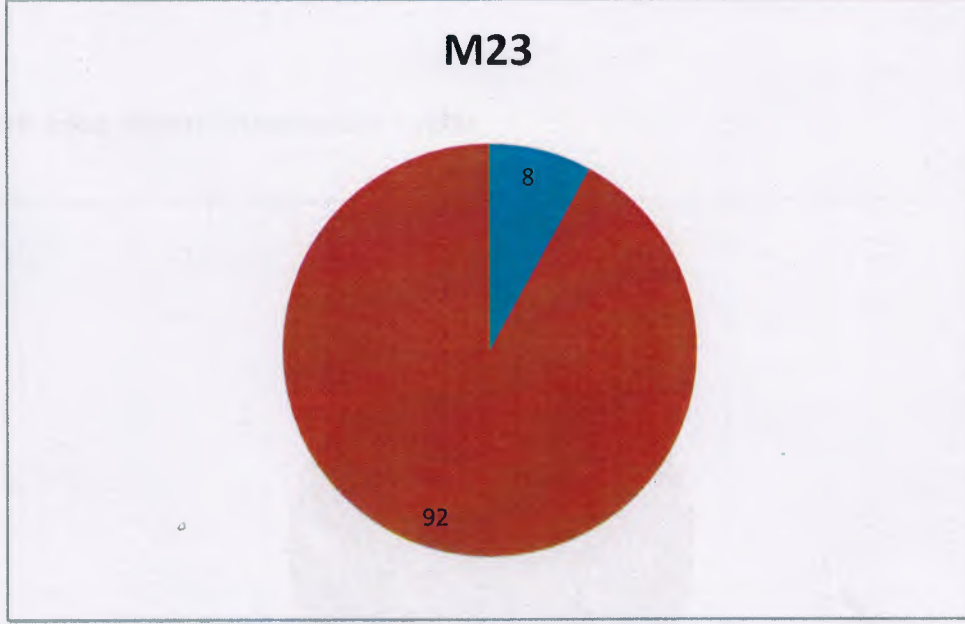
Grafik 20’de görüldüğü gibi çok yönlü düşünme becerisini geliştirir maddesine yönelik yeterlilik düzeyi öğretmenlerce %90 olarak algılanmıştır. Sesi bir eğitim aracı olarak kullandığımızda çocuğa yaşamı algılama yorumlama yaratıcılık ve düşünme sistemini geliştirme ve eğitme konusunda yardımcı oluruz. (Ürfioğlu,1989;5). Müziği sadece bir faydası olan bir eğitim sistemi olarak düşünmemeliyiz. Etkili bir müzik eğitim programında çocuklara kazandıracığı bir çok yön vardır. Çok yönlü düşünme becerisi de bunlardan biridir. Bu noktada öğretmenlerin her zaman yoğunlukta göstermiş oldukları bu davranış müzik atölyeleri için olumlu bir davranış olarak kabul edilebilir.

MADDE-23

Farklı malzemeleri tanımlarına olanak sağlar.

Grafik 21

Farklı malzemeleri tanımlarına olanak sağlar.

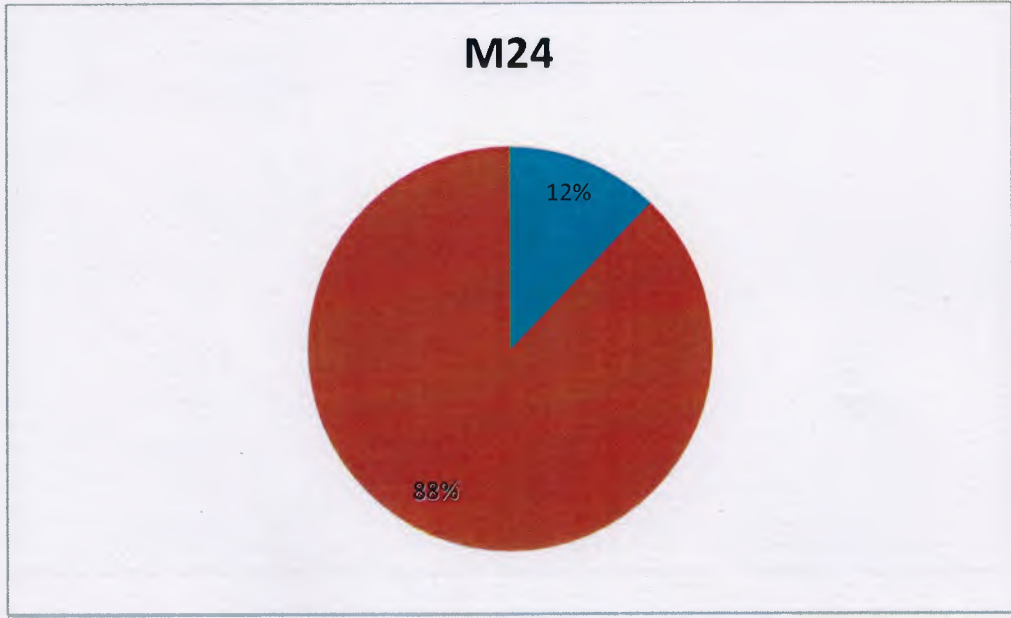
Grafik 21'te görüldüğü gibi farklı malzemeleri tanımlarına olanak sağlar maddesine yönelik yeterlilik düzeyi öğretmenlerce %92 olarak algılanmıştır. Müzik özü itibariyle eğitsel bir nitelik taşır. Herkes müzikle ilişkisinin biçimine yönüne kapsamına ve derecesine göre ondan birşey alır, birşey edinir, birşey kazanır. (Uçan,1996;30). Başka bir deyişle %92'lik bir oranla kabul gören bu maddemizde içerik müzik atölyeleri olunca oluşturulacak her enstrüman için farklı malzemeler olmazsa olmazlardandır. Böylelikle değişik malzemeleri tanıyan çocuk onları enstrüman yapımında rahatlıkla kullanabilir. Öğretmen görüşlerince bu maddeye yönelik olarak her zaman seçeneği içerisinde %92'lik bir ağırlıkla yeterli olarak algılanması olumlu bir göstergedir.

MADDE-24

El emeğine olan değeri hissetmesini sağlar.

Grafik 22

El emeğine olan değeri hissetmesini sağlar.

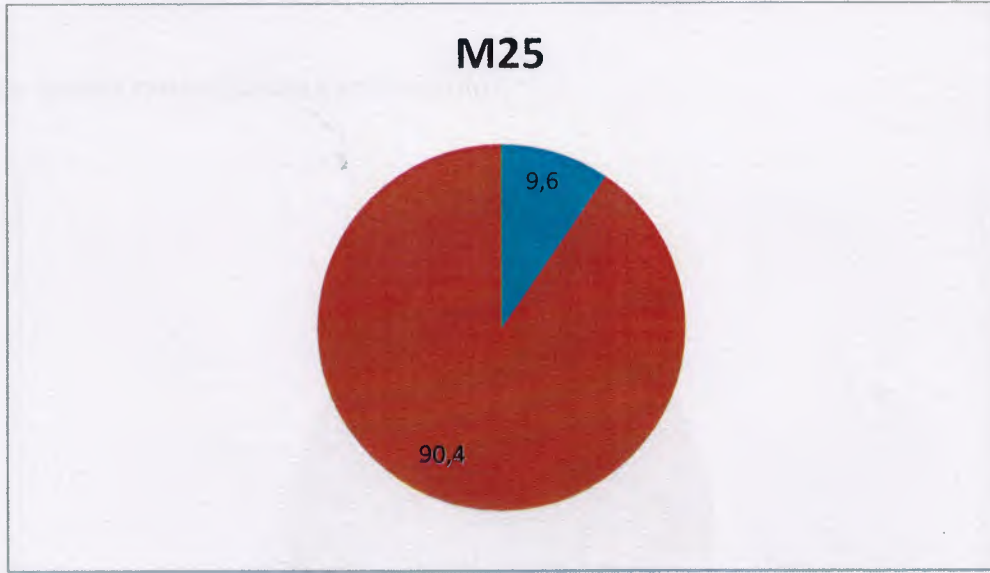
Grafik 22’te görüldüğü gibi el emeğine olan değeri hissetmesini sağlar maddesine yönelik yeterlilik düzeyi öğretmenlerce %87.8 olarak algılanmıştır. Torrance(1968) yaratıcılığı sorunlara bozukluklara uyumsuzluğa karşı duyarlı olma güçlükleri belirleme çözüm arama tahminlerde bulunma eksikliklere ilişkin denenceler geliştirme ya da yeniden sınırıma olarak tanımlamıştır. (Akt.Sungur;1997). Yaratıcılığı gelişen birey duysal olarak hissedilen eksiklikleri de giderebilir. Torrance’nin yaratıcılık kavramı içeriğinde bulunan koruyucu tutum yine kendi içerisinde el emeğine olan değeri hissetmesini de sağlar. Bu kavramlar yaratıcılık içerisinde barınır ve müzikle aktif hale gelir. Bahsedilen istendik davranışa yönelik öğretmenlerin maddeye ilişkin her zaman bir yeterliliğe sahip oluşları olumlu bir davranış değeri olarak algılanabilir.

MADDE-25

Zihinsel gelişmesine katkı sağlar.

Grafik 23

Zihinsel gelişmesine katkı sağlar.

Grafik 23'te görüldüğü gibi zihinsel gelişmesine katkı sağlar maddesine yönelik yeterlilik düzeyi öğretmenlerce %90.4 olarak algılanmıştır. Müzik ile beynin erken gelişimi arasında önemli bir bağlantı vardır. Bu gelişme okulların müzik programlarında sınırlamaya gitmeleri ile ortaya çıkmıştır. İnsanlar çocuklarının piyano dersi almaya başlamasını isterken neden bahsettiklerini bilmekte ama çok daha erken başlamalarını bilmemektedirler. Çalışmalar erken müzik eğitiminin özellikle de piyano derslerinin gerçekten de çocukların beyinlerindeki işlem merkezlerini geliştirdiğini göstermiştir. (Bachwood,1997). Bachwood'a göre müziğin beynin gelişmesi ile pozitif ilgisi olumlu bir model olarak bize sunulmuştur. Önemli olan etkili bir müzik eğitim sistemi ile ve kurulacak müzik atölyeleri ile bağlantılı modelin birebir çocuklara

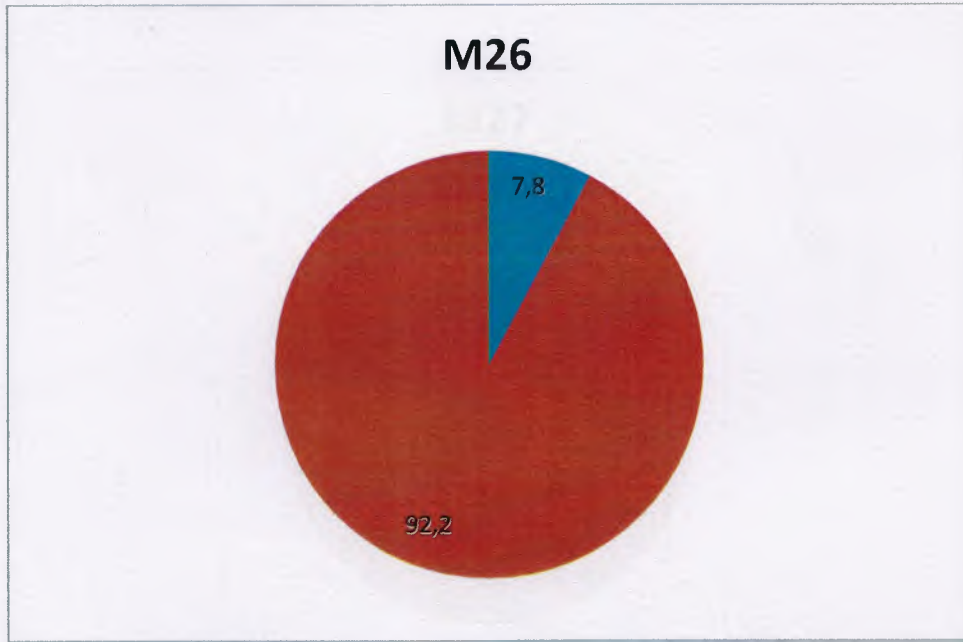
uygulanmasıdır. Bu noktada öğretmenlerin %90.4 ağırlıkla her zaman yoğunlukta göstermiş oldukları bu davranış olumlu bir davranış olarak kabul edilebilir.

MADDE-26

Doğadaki sesleri tanımlarına yardımcı olur.

Grafik 24

Doğadaki sesleri tanımlarına yardımcı olur.

Grafik 24'te görüldüğü gibi doğadaki sesleri tanımlarına yardımcı olur maddesine yönelik yeterlilik düzeyi öğretmenlerce %92.2 olarak algılanmıştır. Evrenin sırlarını yaşamın iniş çıkışlarını, doğanın güzelliklerini, canlıların tınısını, vücudun ritmini, çiçeklerin rengini, okyanusun derinliğini, dağların heybetini, akarsuyun şiddetini, denizen dinginliğini tüm bunların armonisini ve tanrının gücünü taşır içinde müzik. (Sufi İlayatkhan-Müzik İnsan ve Evren Arasındaki Köprü). Yaşamımız içerisindeki her farklı sesi merak ederiz. Çocuklarda bu merak çok daha ileri boyutlardadır. Böylelikle aktif müzik hayatları doğadaki yaşamları müzik atölyeleri

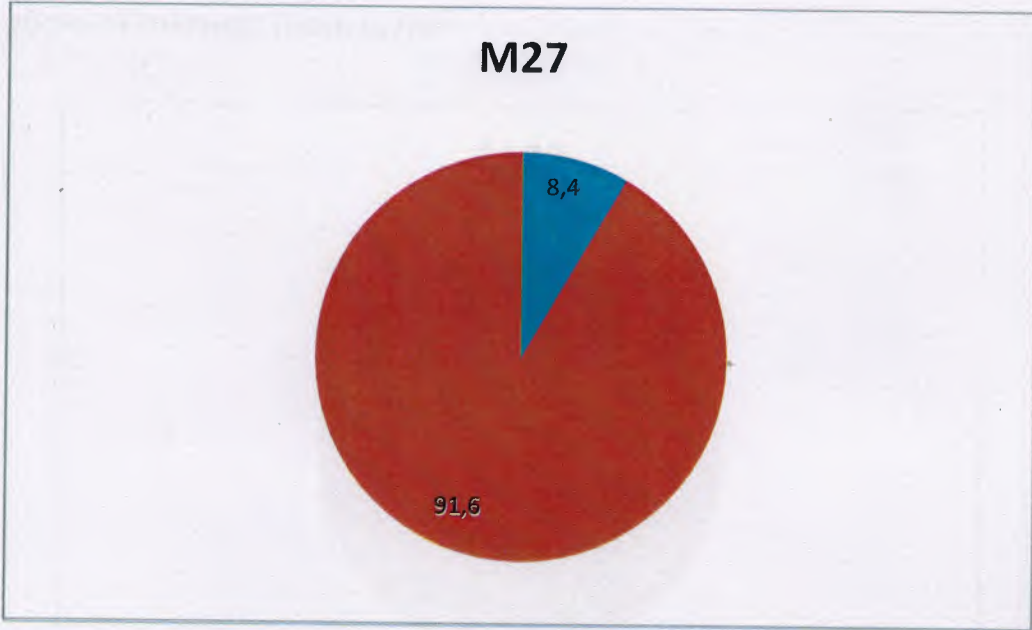
içerisindeki keşifleri sırasında bir sürü sesleri tanımlarına fırsatları olur. Öğretmenlerce bu davranışa ilişkin yeterliliğin her zaman %92.2 ağırlıkla algılanması müzik atölyeleri öğretim sürecinde etkililik açısından olumlu olarak algılanabilir.

MADDE-27

Özgüvenini artırır.

Grafik 25

Özgüvenini artırır.

Grafik 25'te görüldüğü gibi özgüvenini artırır maddesine yönelik yeterlilik düzeyi alınan görüşlerce %91.6 olarak algılanmıştır. Enstrüman çalmak, çocukların el göz koordinasyonunu, konsantrasyon ve odaklanma yetisini geliştirir. Okul başarısına ve karakter gelişimine katkı sağlar. Özgüveni artırır ve hafızayı kuvvetlendirerek akıllı bireyler olmalarına katkıda bulunur. (Sadi Yiğitbaş www.pozitifmepd.com.tr/muzik). Başka bir deyişle kurulacak müzik atölyelerinde çocuğun kendi enstrümanını tasarlayıp yapması Sadi Yiğitbaş'ın savunduğu görüşlerin ötesinde çocuğa daha bir

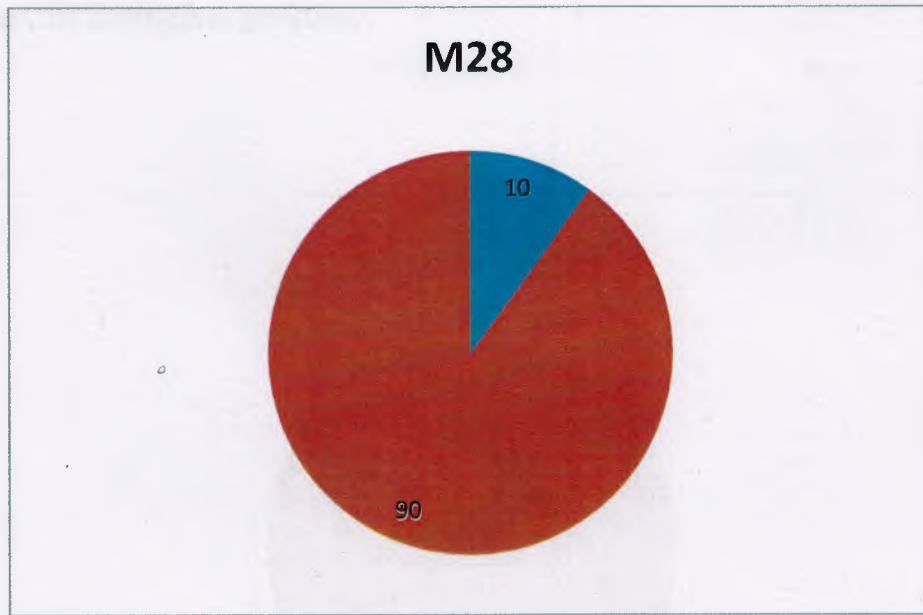
özgüven sağlar. Bu bağlanma öğretmenlerin müzik atölyelerinin özgüveni artırmasına yönelik düşüncelerinin yeterliliği olarak bu düşünceye verilen yanıtların her zaman bir değer aralığında oluşu olumludur.

MADDE-28

Hayal güçlerini kullanma fırsatı sağlar.

Grafik 26

Hayal güçlerini kullanma fırsatı sağlar.

Grafik 26'da görüldüğü gibi hayal güçlerini kullanma fırsatı sağlar maddesine yönelik yeterlilik düzeyi öğretmenlerce %90 olarak algılanmıştır. Müziğin temel eğitimindeki iş amaç çocukta müzik sevgisini uyandırmak, hayal dünyasında müzik imgesini geliştirmek, ritim duygusunu ve kulak duyarlılığını kesinleştirmektir. (Pamir,

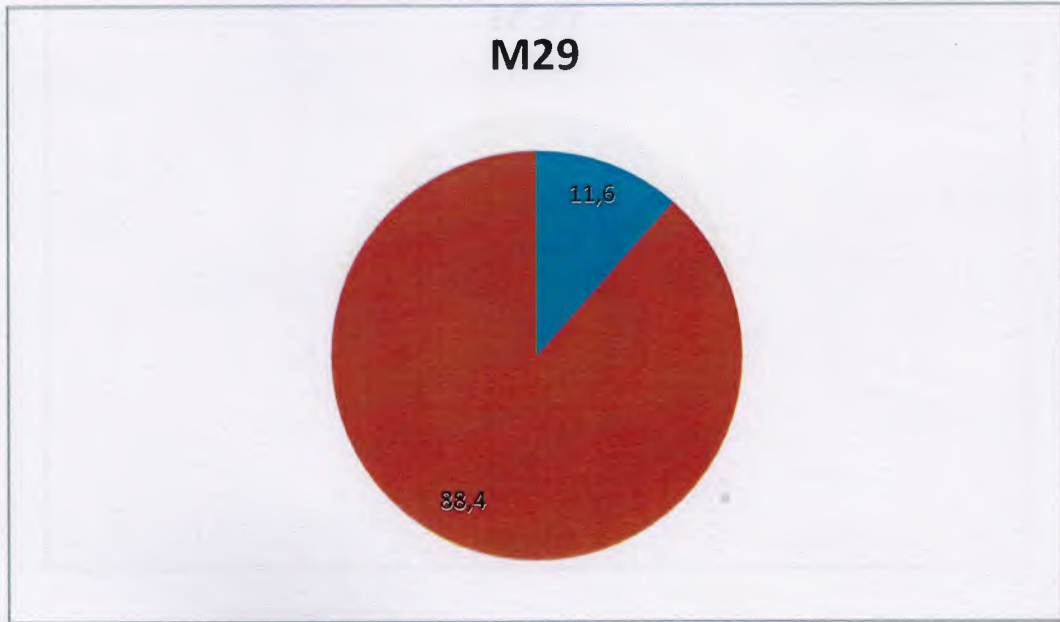
Leyla “Çağdaş Piyano Eğitimi”). Hayal güçlerini kullanma fırsatı sağlar maddesi %90’lık kabulle olumlu bir model olarak karşımıza çıkmıştır. Önemli olan “Pamir ve Leyla’nın” görüşlerinden yola çıkarsak eğer müziğin temel eğitimdeki amacı bireye uygulayarak hayal güçleri de dahil bir sürü yaratıcılığı çocuğa katabilmemizdir. Anılan maddenin %90 değerle her zaman algılanması öğretmenlerin davranışa ilişkin büyük oranda yeterliliğini kabul ettiğini gösteren bir bulgudur.

MADDE-29

Dramatizasyon yeteneğini geliştirir.

Grafik 27

Dramatizasyon yeteneğini geliştirir.

Grafik 27’de görüldüğü gibi dramatizasyon yeteneğini geliştirir maddesine yönelik yeterlilik düzeyi alınan görüşlerce %88.4 olarak algılanmıştır. Ünalın’a (2001)

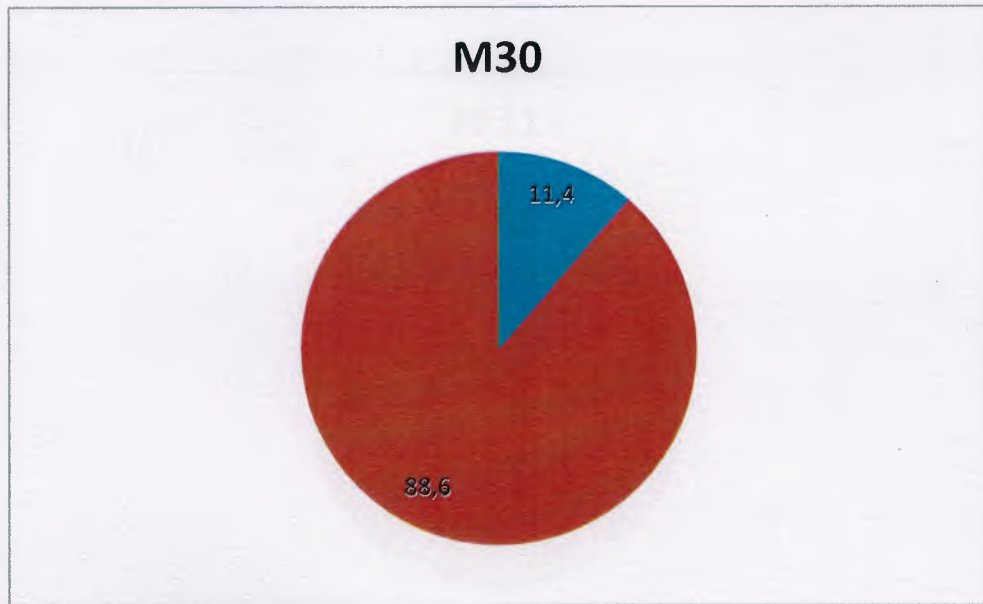
göre meslek seçiminde dikkate alınması gereken yeteneklerden “soyut düşünebilme”, “el parmak becerisi”, “göz el iş birliği”, “kas koordinasyonu”, “yaratıcılık” güzel sanatlar alanının ve özellikle müzik dalının gerektirdiği becerilerdir. Başka bir deyişle etkili bir müzik eğitimi, içerisinde çeşitli yetenekleri barındırır ve dramatizasyon yeteneği aktif müzik hayatı içerisinde dolayısıyla gelişir. Öğretmen görüşlerince %90 bir aralıkta her zaman algılanan bu görüşe ilişkin yeterlilik eğitsel süreçler adına olumludur.

MADDE-30

Doğaçlama yeteneklerinin gelişmesine zemin hazırlar.

Grafik 28

Doğaçlama yeteneklerinin gelişmesine zemin hazırlar.

Grafik 28’de görüldüğü gibi doğaçlama yeteneklerinin gelişmesine zemin hazırlar maddesine yönelik yeterlilik düzeyi %88.6 olarak algılanmıştır. Paananen’in (2006) 6-11 yaş arası çocukların ritim doğaçlamalarına dayalı müziksel gelişimlerini

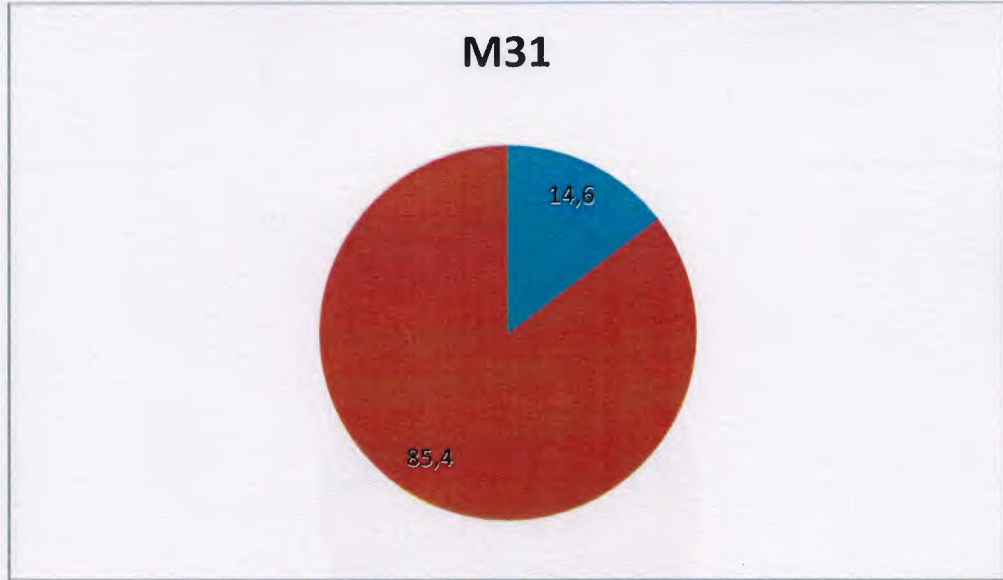
ölçmeye yönelik çalışmasında ulaştığı sonuçlar müziksel gelişimin daha küçük yaşlarda daha basit müziksel yapılarla gerçekleştiğini ve yaşın ilerlemesiyle de daha karmaşık yapılara yöneldiğini göstermiştir. Paananen belki bu araştırmasında sadece 6-11 yaş arası çocuklarda ritim doğaçlamalarına dayalı müziksel gelişimlerini ölçmüştür. Buna bir de müzik atölyelerinde kendi yapacakları enstrümanlarıyla çalışmaları da eklersek doğaçlama yeteneklerine fazlasıyla katkıda bulunuruz. Bu noktada öğretmenlerin %88.6 bir ağırlık her zaman seçeneği içinde algılanması müzik atölyelerinin doğaçlama yeteneklerini geliştirmesini olumlu bir davranış olarak bize sunmaktadır.

MADDE-31

Görsel yeteneğini geliştirir.

Grafik 29

Görsel yeteneğini geliştirir.

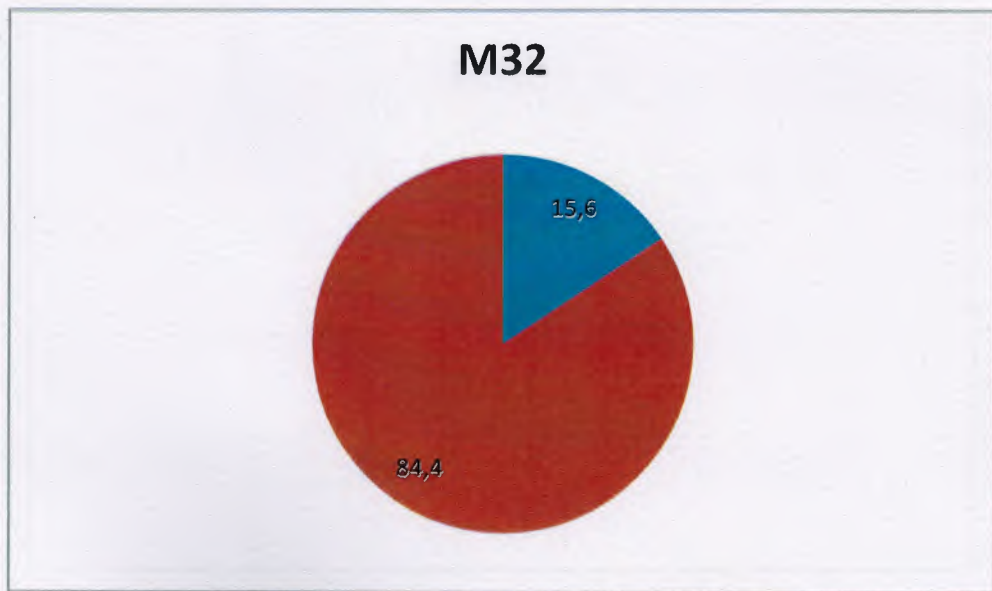
Grafik 29’da görüldüğü gibi görsel yeteneğini geliştirir maddesine yönelik yeterlilik düzeyi %85.4 olarak algılanmıştır. Mantıksal düşünme yeteneği, görsel yetenek, matematik becerisi ve problem çözme yeteneği öğrencilerin fizik başarısını etkileyen önemli faktörler olarak düşünülmektedir. (Delialioğlu,1996). Eğitim içerisindeki bu zincir müzik eğitime uygulandığında aynı olumlu sonuçlar alınabilir. Aktif müzik hayatı içerisinde gerçekleştirilecek olan müzik atölyelerinde yaratılacak her enstrüman dolaylı yünden çocuğun görsel yeteneğini geliştirecektir ve farklı bakış açısı sağlayacaktır. Öğretmenlerce %85.4 bir ağırlıkta her zaman algılanan bu görüşe ilişkin yeterlilik eğitsel süreçler adına olumludur.

MADDE-32

Psikolojik dengelerine katkı sağlar.

Grafik 30

Psikolojik dengelerine katkı sağlar.

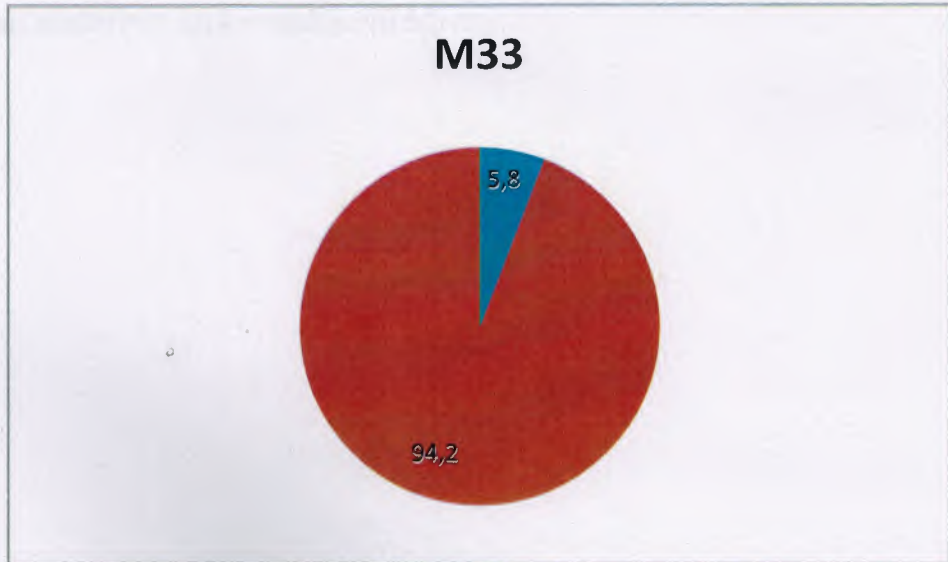
Grafik 30'da görüldüğü gibi psikolojik dengelerine katkı sağlar maddesine yönelik yeterlilik düzeyi %84.4 olarak algılanmıştır. Dolgin ve Adelson 1990 yılında yaptıkları araştırmada 4 yaş çocukların büyük bir çoğunluğunun dinlediği müziklerde mutlu, üzgün, korku ve öfke duygularını tanımlayabildiklerini saptamışlardır. (Nawrot,2003). Neşeli bir Mozart müziğinin etkisi hiçe sayılamaz. Doğru müzik seçildiği zaman çocuğun psikolojik dengesine hem katkıda bulunuruz hem de gelişimine aynı tarz müziklerle katkı sağlayarak mutlu bireyler olmalarını sağlarız. Bahsedilen istendik davranışa yönelik öğretmenlerin %84.4 bir ağırlıkta her zaman aralığında algılanması öğretmenler adına önemli bir bulgudur.

MADDE-33

Kulak eğitime başlangıç yaptırır.

Grafik 31

Kulak eğitime başlangıç yaptırır.

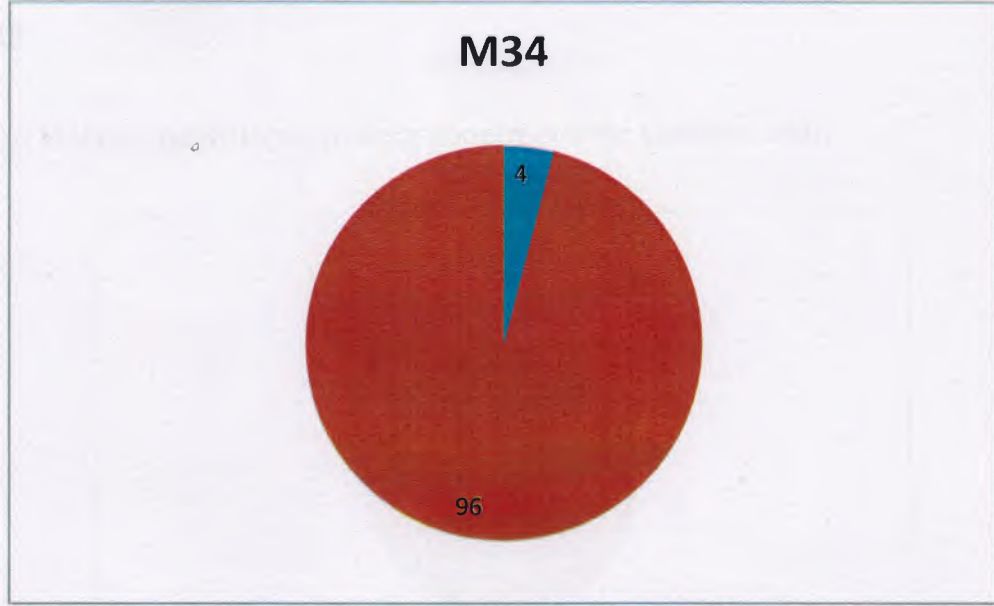
Grafik 31’de görüldüğü gibi kulak eğitime başlangıç yaptırır maddesine yönelik yeterlilik düzeyi %94.2 olarak algılanmıştır. Ürfioğlu’na(1989) göre okul öncesi müzik eğitiminin önemi; çocukların iyi doğru ve zevkle müzik yapması, onlarda bazı müzikal becerilerin geliştirilmesi, şarkı söyleme ve enstrüman çalma gereksinimini ortaya çıkarması onlara iyi bir kulak ve ses eğitimi vererek müzik zevki ve güzel bir müziği anlama kabiliyeti yaratması şeklinde ifade edilmektedir. Ürfioğlu’nun düşüncelerini de göz önünde bulundurursak maddemizin %94.2’lik bir oranla kabul edilmesi bize olumlu bir model olduğunu gösterir. Müzik atölyelerinde yaratılan her enstrüman farklı sesleriyle iyi veya kötü ses ayrımını çocuğa yaptırabilir ki bu da kulak eğitime bir başlangıçtır. Bu davranışa yönelik bir değer ifade ile oluşturulacak olursa müzik atölyelerinin kulak eğitime başlangıç yaptırması öğretmenlerce %94.2 bir ağırlıkla her zaman aralığında yer alması olumlu bir göstergedir.

MADDE-34

Enstrüman seslerinin farkındalıklarını öğretir.

Grafik 32

Enstrüman seslerinin farkındalıklarını öğretir.

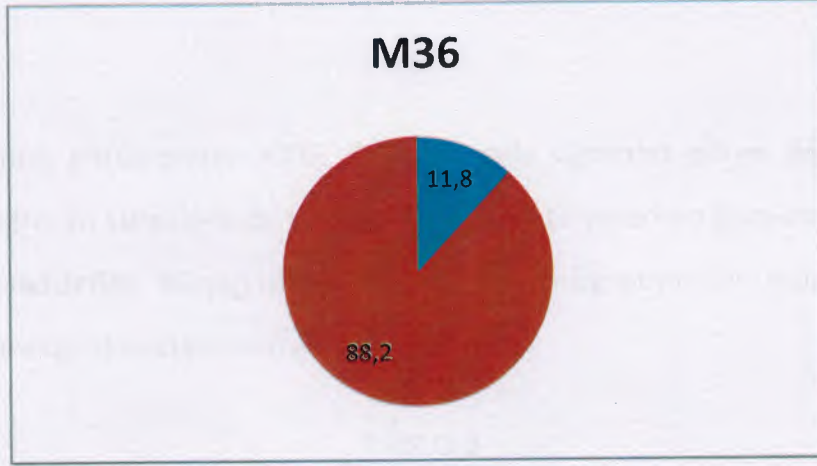
Grafik 32’de görüldüğü gibi enstrüman seslerinin farkındalıklarını öğretir maddesine yönelik yeterlilik düzeyi %96 olarak algılanmıştır. Erken yaşta müzik enstrümanı çalan çocukların IQ oranının daha yüksek olup beynin bazı bölgelerinin diğer çocuklara göre daha fazla geliştiği okulda başarı oranlarının özellikle matematik ve okuma alanlarında daha yüksek olduğu saptanmıştır. (Uszler, Gordon ve Smith,2000). Çaldığı müzik enstrümanın haricindeki diğer enstrüman seslerinin farkındalıklarını da böylelikle dolaylı yoldan öğrenmiş olur. Araştırmacılara göre erken yaşta başlanan aktif müzik hayatının çocuğa katkısız büyüktür. Yaratıcılığını, yeteneğini geliştirirken müzik atölyelerinin içerisinde olan yaşamında enstrümanlarla ilgili tüm detayların da farkındalıklarını öğrenmesi aktif müzik hayatının bir getirisiidir. Bu noktada araştırma bulguları ışığında öğretmenlerin her zaman seçeneği içinde %96 bir ağırlıkla algılanması beklenen olumlu bir davranış olarak görülebilir.

MADDE-36

Atölyeleri kullanıp değişik çalışmalara yönelmelerine yardımcı olur.

Grafik 33

Atölyeleri kullanıp değişik çalışmalara yönelmelerine yardımcı olur.

Grafik 33'de görüldüğü gibi atölyeleri kullanıp değişik çalışmalara yönelmelerine yardımcı olur maddesine yönelik yeterlilik düzeyi %88.2 olarak algılanmıştır. Torrance yaratıcılığı sorunlara, yetersizliklere, bilgi eksikliğine mevcut olmayan elemanlara olumsuzluklara karşı duyarlı olma güçlükleri belirleme çözümler bulma tahminlerde bulunma veya eksiklerle ilgili olarak hipotezler kurma ve bunları tekrar test etme, gerektiğinde onları değiştirip yeniden test etme ve ortaya çıkarma olarak ele almıştır. (Akt. Kabakoğlu, Balcı, 1994). Bu yönden gelişmiş birey atölye kavramını iyice benimseyerek zaten başka çalışmalara yönelmiştir. Araştırmacıların görüşlerine göre erken yaşta başlayan aktif müzik hayatı ve etkili müzik eğitim sistemi çocuğa gelişimi yönünden katkı sağlayıcıdır ve kurulacak müzik atölyeleri bu sistem içerisinde gelen çocuğa yaratıcılığını kullanarak atölye kavramını benimsetip farklı yaratıcılıklara yönlendirecektir. Bahsedilen istendik davranışa yönelik öğretmenlerin %88.2 bir aralıkta her zaman bir yeterliliğe sahip oluşları ise olumlu bir davranış olarak algılanabilir.

Öğretmen görüşlerine KKTC ilkokullarında öğrenim gören öğrencilere okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde yer alacak müzik atölyelerinin çocuklara yeterliliklerine ilişkin ortadan çok aralığında algılanan maddeler.

Öğretmen görüşlerine KKTC ilkokullarında öğrenim gören öğrencilere okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde yer alacak müzik atölyelerinin çocuklara yeterlilikleri ile ilgili 36 maddeden oluşan ölçekte 4 maddede öğretmenler müzik atölyelerini ortadan çok aralığında yeterli olarak algılamışlardır.

TABLO 3

Öğretmen görüşlerine KKTC ilkokullarında öğrenim gören öğrencilere okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde yer alacak müzik atölyelerinin çocuklara yeterliliklerine ilişkin ortadan çok aralığında algılanan madde ortalamaları ve yüzdeleri.

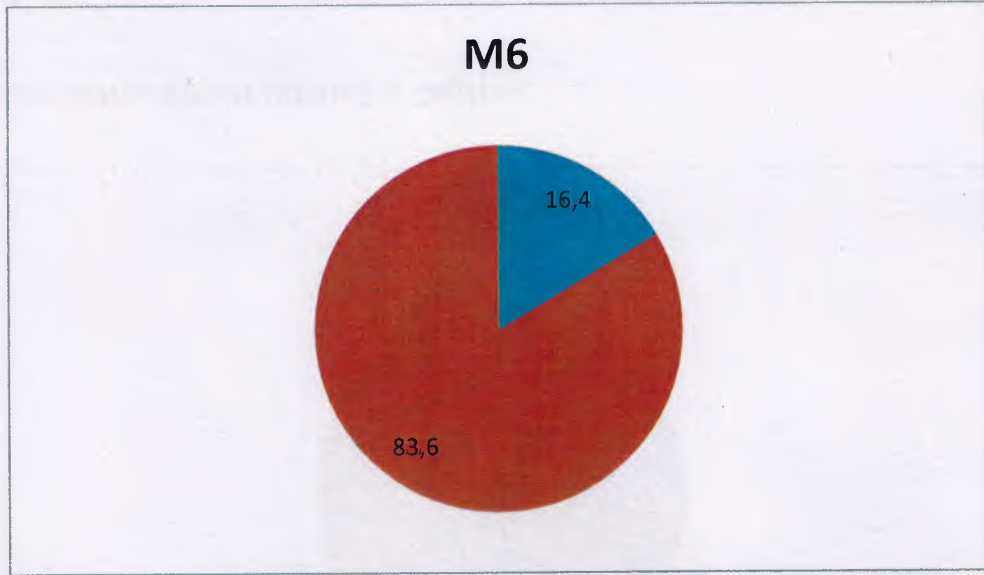
ORTADAN ÇOK			
MADDE NO:		ORTALAMA	%
6.	Atık materyallerin değerlendirilmesine olanak sağlar.	41.8	83.6
21.	Sorunlarına çözüm bulma yeteneğini geliştirir.	37.7	75.4
22.	Tasarım gücünü geliştirir.	41.3	82.6
35.	Fiziksel gelişimine yardımcı olur.	41.1	82.2

MADDE-6

Atık materyallerin değerlendirilmesine olanak sağlar.

Grafik 34

Atık materyallerin değerlendirilmesine olanak sağlar.

Grafik 34'te de görüldüğü gibi atık materyallerin değerlendirilmesine olanak sağlar maddesine yönelik yeterlilik düzeyi %83.6 olarak algılanmıştır. Öğrenme uygulama şansı tanınmalıdır. Öğretim öğrenciye öğrendiklerini kullanmak için değişik fırsatlar vermelidir. Aksi halde öğrencideki anlam oluşturma mücadelesi kaybolur. (Marshall,1992). Okullarımızda oluşturulacak olan müzik atölyelerinde etkili bir müzik eğitim sistemi içerisinde tüm atık maddeler soda kapağı, kağıt bardak ve benzeri birsürü materyalle aletlerin yapımına fazlasıyla katkıda bulunuruz ve kullanacağımız atık materyallere hiçbir ücret ödmeden meydana getireceğimiz müzik aletleri ile çocuklarımıza farklı bir değer katarız. %83.6'lık bir oranla geliştirilmesi gereken bir bulguya sahip müzik atölyelerinin atık materyalleri değerlendirmesine olanak sağlar

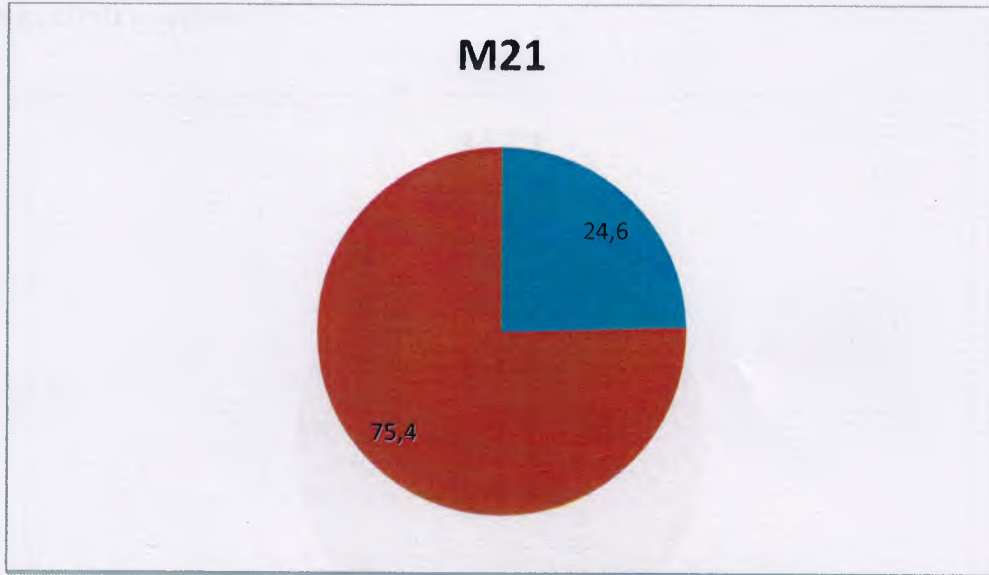
duygularına ilişkin düşünceler öğretmenler adına ortadan çok seçeneği içerisine girmiştir.

MADDE-21

Sorunlarına çözüm bulma yeteneğini geliştirir.

Grafik 35

Sorunlarına çözüm bulma yeteneğini geliştirir.

Grafik 35'te görüldüğü gibi sorunlarına çözüm bulma yeteneğini geliştirir maddesine yönelik yeterlilik düzeyi %75.4 olarak algılanmıştır. Öğrenme bir anlam yükleme çabasıdır. İnsanların karşılaştıkları her şeye anlam yükleme çabası içerisinde oldukları düşünülerek, öğrenme, derinliğine düşünebilme, konunun özünü kavrama olanağı verecek şekilde düzenlenmelidir. (Brooks ve Brooks,1993). Başka bir deyişle düzenli ve detaylarına kadar düşünülüp hazırlanmış etkili bir müzik eğitim programı çocuğa eğitimi verirken özgüvenini geliştirirken gelişen özgüveni içerisinde sorunlarına çözüm bulma yeteneğini de geliştirebilir. Bu noktada öğretmenlerin müzik atölyelerine yönelik sorunlarına çözüm bulma yeteneğini geliştirir düşüncelerinin

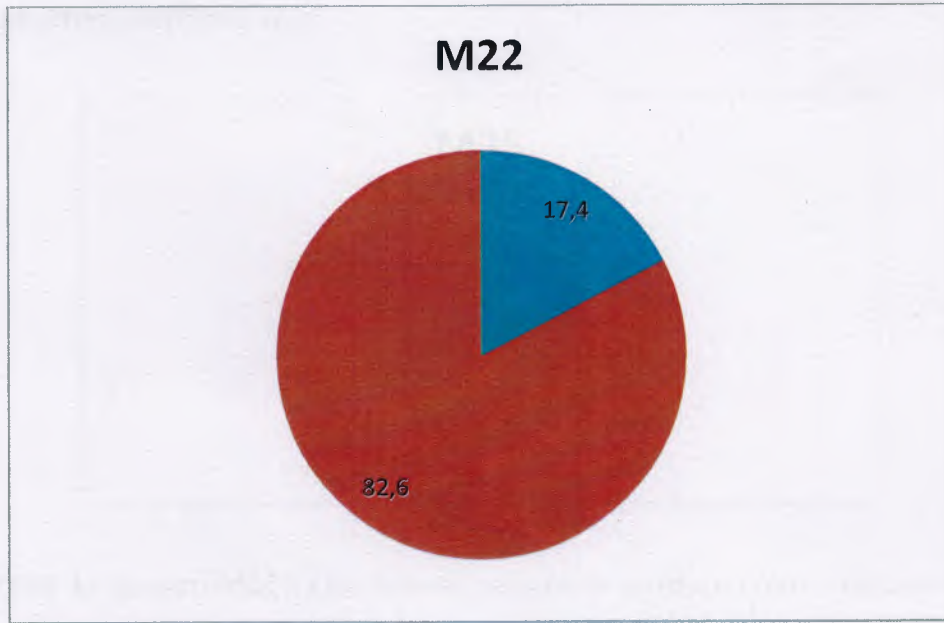
%75.4 ağırlıkla ortadan çok seçeneği içinde algılanması öğretmenler adına geliştirilmesi gereken bir bulgudur.

MADDE-22

Tasarım gücünü geliştirir.

Grafik 36

Tasarım gücünü geliştirir.

Grafik 36'da görüldüğü gibi tasarım gücünü geliştirir maddesine yönelik yeterlilik düzeyi %82.6 olarak algılanmıştır. Gordon(1944) "yaratıcılık öğrenilebilen geliştirebilen bir güçtür" der. Tasarımcı yaratıcı eylem sürecidir. Çevresini yaratma adına tüm kaynaklardan yararlanmalıdır. Yaratıcılık içerisinde barınan tasarım kavramı bireyin eline sunulan imkanlar sonrasında meydana çıkabilir. Müzik atölyelerinde oluşturulacak olan basit müzik aletlerini bir başlangıç olarak sayarsak artan imkanlarla

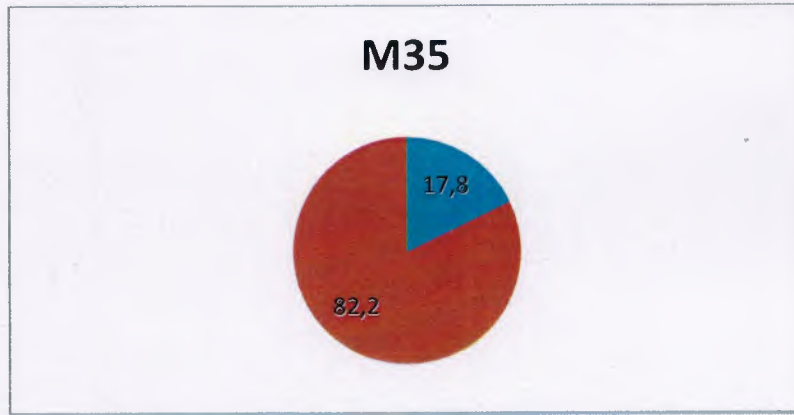
atölye içerisinde çocuğun tasarım gücü gelişir ve başlangıcında basit tahta bir flüt çok renkli tasarım harikası ve çocuğun yaratıcılığını ön plana çıkarabileceği bir flüt haline gelebilir. %82.6'lık bir oranla geliştirilmesi gereken bir bulguya sahip müzik atölyelerinin tasarım gücünü geliştirir duygularına ilişkin düşünceler öğretmenler adına ortadan çok seçeneği içerisine girmiştir.

MADDE-35

Fiziksel gelişimine yardımcı olur.

Grafik 37

Fiziksel gelişimine yardımcı olur.

Grafik 37'de görüldüğü gibi fiziksel gelişimine yardımcı olur maddesine yönelik yeterlilik düzeyi %82.2 olarak algılanmıştır. Anne ya da babanın bir müzik aleti çalması, dans ederek ya da el çırparak ritm tutması bebeğin küçük motor kaslarının gelişimi için de temel oluşturur. Çok yönlü faydalarından dolayı müziği daha ilk günlerinde itibaren çocukların hayatına adapte edilmesi onların fiziksel ve sosyal gelişimleri açısından çok faydalı olacaktır. (Practical Parentin/Aralık 2003/ "Thank you For the Music"). Daha küçük yaşlarda müziğin çocuğun yaşamına adapte edilmesi ve daha sonrasında okul öncesi ve ilkokul hayatında sürdüreceği etkili müzik eğitimi

çocuğun gelişimine fazlasıyla faydalı olacaktır ki buna okullarda kurulacak müzik atölyelerinin içerisinde yaratılacak müzik enstrümanları oluşumunda çocuğun fiziksel hareketliliği de eklendiğinde fiziksel gelişimine yardımcı olur maddesinin geçerliliği hiçe sayılamaz. Bu noktada öğretmenlerin müzik atölyelerine yönelik çocukların fiziksel gelişimine yardımcı olur duygularına ilişkin düşüncelerinin %82.2'lik bir oranla ortadan çok seçeneği içinde algılanması öğretmenler adına geliştirilmesi gereken bir bulgudur.

Ölçümde kullanılan ölçek 1-5'tir.

Ölçümde kullanılan ölçek	Oran	Oran (%)
Oran IV	25	100.000
Oran V	25	100.000

Independent Sample Test

Ölçümde kullanılan ölçek	Oran	Oran (%)
Oran IV	25	100.000
Oran V	25	100.000

Okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyelerinin yeterlilikleri öğretmenlerin cinsiyet değişkeni sonuçları

TABLO 4

Öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre müzik atölyelerinin algılanmasına ilişkin t sonuçları

CİNSİYETE GÖRE T-TESTİ

CİNSİYET	N	Mean	Std. Deviation
KADIN	85	161,2118	161,2118
ERKEK	23	160,6087	160,6087

Independent Samples Test

	F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)
TOPLAM	7,045	,009	,143	106	,887*
			,118	28,324	,907

***P<,05**

Tablo 4’de görüldüğü gibi t testi sonuçlarına göre öğretmen görüşlerine okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyelerinin yeterlilikleri öğretmenlerin cinsiyet değişkeni ile ilişkili olarak anlamlı farklılık göstermemektedir. Öğretmenler kadın veya erkek olma durumlarına göre müzik

atölyelerinin okul öncesi veya ilköğretim sürecinde yer almasıyla ilgili yeterlilikleri konusunda birbirleri ile örtüşen görüşler ortaya koymuştur. Kadın ve erkek öğretmenlerin okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde yer alacak müzik atölyeleriyle ilgili algılarının farklılaşmaması Türk kültürü içerisinde cinsiyet farkı olmaksızın müzik atölyelerinin okullarda oluşması için sıcak bir tutuma sahip olmalarından kaynaklanabilir.

Okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyelerinin oluşumuna ilişkili olarak öğretmenlerin eğitim düzeyi değişkeni sonuçları

TABLO 5

Öğretmen görüşlerince eğitim düzeyi değişkenine göre müzik atölyelerinin okul süreçlerinde yer almasına ilişkin ANOVA sonuçları.

EĞİTİM DÜZEYİNE GÖRE ANOVA

TOPLAM

	Sum of Squares	Df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	89,530	2	44,765	,137	,872*
Within Groups	34234,720	105	326,045		
Total	34324,250	107			

***P<,05**

EĞİTİMİ

	F	%
ÖĞRETMEN KOLEJİ	23	21,3
ÜNİVERSİTE	55	50,9
YÜKSEK LİSANS	30	27,8
Total	108	100,0

Tablo 5’de görüldüğü gibi öğretmen görüşlerince okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyelerinin oluşumu öğretmenlerin eğitim düzeyi ile ilişkili olarak anlamlı farklılık göstermemiştir. Bir başka deyişle farklı eğitim düzeyine sahip olan öğretmenler okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyelerinin oluşumunu birbirinden farklı olarak algılamamışlardır. Bu bulgu salt eğitim düzeyi ile müzik atölyelerinin okul ortamında yer almasını algılama noktasında anlamlılık gösteren bir ilişkinin olduğunun göstergesidir.

Okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyelerinin oluşumu öğretmenlerin mesleki kıdem değişkeni ile ilişkili öğretmen görüşleri sonuçları

TABLO 6

Öğretmenlerin mesleki kıdem değişkenine göre müzik atölyelerinin algılanmasına ilişkin ANOVA sonuçları.

MESLEKİ KIDEME GÖRE ANOVA

TOPLAM

	Sum of Square s	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	526,27 7	4	131,569	,401	,808*
Within Groups	33797, 973	103	328,136		
Total	34324, 250	107			

*P<,05

KIDEM

	F	%
0-5	18	16,7
5-10	29	26,9
10-15	22	20,4
15-20	11	10,2
20+	28	25,9
Total	108	100,0

Tablo 6’da görüldüğü gibi ANOVA testi sonuçlarına göre öğretmen görüşlerince okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyelerinin oluşumu ile ilgili öğretmenlerin mesleki kıdem değişkeni ile ilişkili olarak anlamlı farklılık göstermemiştir. Bu bulgu öğretmenlerin müzik atölyelerinin oluşturma sürecini yönlendirebilme görüşleri açısından 5 senelik öğretmenle 20 senelik öğretmenin görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olmadığına bir sonucudur. Bulguya dayalı bir diğer analiz ise müzik atölyelerinin okul ortamında yer alması görüşlerinin birbirleriyle örtüşmesidir.

BÖLÜM 5

SONUÇ VE ÖNERİLER

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti İlkokullarında öğrenim gören öğrencilere okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyesinde dikkate alınması gereken ilkeler konusunda öğretmen görüşleri temelinde öğretmenlerin cinsiyeti, eğitim düzeyi ve meslek kıdemi değişkenleri çerçevesinde karşılaştırmak amacıyla yapılan araştırmada aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti İlkokullarında öğrenim gören öğrencilere okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyesi yeterliliklerinin madde bazındaki analizleri sonucunda öğretmenlerce orta sıklıkta, ortadan az ve hiçbir zaman aralığında yeterli olarak algılanan bir davranışının olduğu sonucuna ulaşılmamıştır.

Öğretmenler müzik atölyeleriyle ilgili dikkate alınması gereken ilkelerle ilgili 32 maddede her zaman yeterli olarak algılamışlardır. Bu maddeler; ritm duygusunun gelişmesine zemin hazırlar %96.2. Enstrümanları tanımasına olanak sağlar %93.2. Kelime haznesinin gelişmesine katkı sağlar %86.8. Paylaşımcı çalışmalara zemin hazırlar %90. Yaparak yaşayarak öğrenme ortamı sağlar %94.6. Yaratıcılığının gelişmesine katkı sağlar %91. Kendi yeteneklerine ilişkin farkındalık yaratır %93. Müzik sevgisini uyandırır %94.2. Kişiler arası iletişimini destekler %87. Farklı kültürleri tanımalarına yardımcı olur %86. Müzik kaynağını keşfetmesine olanak sağlar %92.2. İç dünyalarını dışa yansıtmalarına zemin hazırlar %90. Rahatlamalarına yönelik bir ortam sağlar %95. Beceri gelişimine katkı sağlar %93.8. Estetik yeteneğini geliştirir %90. Çocukların motivasyonunu artırır %94.2. Müzik aletlerine ilişkin koruyucu tutumun gelişmesine olanak sağlar %90. Yaratıcılık yönünü geliştirir %93.8. Çok yönlü düşünme becerisini geliştirir %90. Farklı malzemeleri tanımalarına olanak sağlar %92. El

emeğine olan değeri hissetmesini sağlar %87.8. Zihinsel gelişmesine katkı sağlar %90.4. Doğadaki sesleri tanımlarına yardımcı olur %92.2. Öz güvenini artırır %91.6. Hayal güçlerini kullanma fırsatı sağlar %90. Dramatizasyon yeteneğini geliştirir %88.4. Doğaçlama yeteneklerinin gelişmesine zemin hazırlar %88.6. Görsel yeteneğini geliştirir %85.4. Psikolojik dengelerine katkı sağlar %84.4. Kulak eğitime başlangıç yaptırır %94.2. Enstrüman seslerinin farkındalıklarını öğretir %96. Atölyeleri kullanıp değişik çalışmalara yönelmelerine yardımcı olur %88.2.

Öğretmenler müzik atölyelerinde dikkate alınması gereken ilkelerle ilgili 4 maddede ortadan çok yeterli olarak algılamışlardır. Bu maddeler sırasıyla; atık materyallerin değerlendirilmesine olanak sağlar %83.6. Sorunlarına çözüm bulma yeteneğini geliştirir %75.4. Tasarım gücünü geliştirir %82.6. Fiziksel gelişimine yardımcı olur %82.2.

SONUÇ

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ilkokullarında öğrenim gören öğrencilere okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyesinde dikkate alınması gereken ilkeler konusunda öğretmen görüş yeterliliklerinin madde bazındaki analizleri sonucunda öğretmenlerce orta sıklıkla aralığında yeterli olarak algılanan bir davranışının olduğu sonucuna ulaşılmamıştır.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ilkokullarında öğrenim gören öğrencilere okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyesinde dikkate alınması gereken ilkeler konusunda öğretmen görüş yeterliliklerinin madde bazındaki analizleri sonucunda öğretmenlerce ortadan az aralığında yeterli olarak algılanan bir davranışının olduğu sonucuna ulaşılmamıştır.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ilkokullarında öğrenim gören öğrencilere okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyesinde dikkate

alınması gereken ilkeler konusunda öğretmen görüş yeterliliklerinin madde bazındaki analizleri sonucunda öğretmenlerce hiçbir zaman aralığında yeterli olarak algılanan bir davranışının olduğu sonucuna ulaşılmamıştır.

Öğretmenlerin cinsiyet değişkeni ile okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde oluşturulacak olan müzik atölyeleri görüş yeterlilikleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Öğretmenlerin eğitim düzeyi değişkeni ile okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde oluşturulacak olan müzik atölyeleri görüş yeterlilikleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Öğretmenlerin meslek kıdemi değişkeni ile okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde oluşturulacak olan müzik atölyeleri görüş yeterlilikleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

ÖNERİLER

Geleceğin nesilleri olan çocuklarımızı sağlıklı bir birey olarak yetiştirmek biz büyüklerin görevidir. İlköğretim ve okul öncesi süreçlerinde gördükleri aktif müzik eğitiminin içerisine ek olarak oluşturulacak müzik atölyeleri çocukları daha aktif, daha yaratıcı, düşüncelerini becerilerini daha kolay ifade edebilen sağlıklı bireyler meydana getireceği düşünülmektedir.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Devlet ve Özel Okulları'nda oluşturulacak müzik atölyelerinin maddi boyutunu yine devlet ve özel okul yönetimlerinin karşılaması ilerde topluma kültürlü, duyarlı, yaratıcı, ilerici beyinler yaratarak geri dönüt sağlayacaktır.

Müzik eğitimi içerisinde yer alacak müzik atölyeleri tezimde de anlattığım gibi ilköğretim ve okul öncesi süreçlerinde öğrencinin yeterliliğini artıracaktır.

Müzik eğitiminde kullanılmak üzere bugünkü teknolojik koşullara uygun müzik eğitimine daha elverişli fiziki çevre kazandırma düşüncesiyle her okula donanımlı müzik atölyeleri yapılmalıdır.

Müzik öğretmenlerine yönelik eğitim kurs ve seminerlerle müzik atölyelerine yönelik kapsamlı tanıtımlar yapılmalıdır.

İlköğretim kurumlarında başlatılacak müzik atölyeleri çalışmaları daha fazla kuruma götürülerek yaygınlaştırılmalıdır.

Müzik eğitime ilişkin görsel ve işitsel eğitim araçları daha çok temin edilmeli, ilköğretim ve okul öncesinde müzik ders saatleri müzik atölyelerinin oluşumuyla ihtiyaçlara göre geliştirilerek derslerin süresi artırılmalıdır.

Profesyonel çalışmalara yönelik gelişmiş modern müzik atölyeleri yapılmalı ve bu mekanların işleyişini yönetimini gerçekleştirebilecek müzik öğretmenleri yetiştirilmelidir.

KAYNAKÇA

Artan, İsmihan, Bal, Servet(1993). Okul Öncesi Dönemde Müziğin Gelişimi ve Etkinlik Önerileri, Ya-Pa Okul Öncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması Semineri, Ankara; Ya-Pa Yayınları.

Balcı A.(1993). Etkili kuram uygulama ve araştırma. Yavuz Dağıtım 64.Ankara.

Beachwood, Micheal 'Startling New Discoveries About Music Effects on the Brain' (Müziğin Beyne Etkileri ile Şaşırtıcı Yeni Buluşlar)ABD Ulusal Haber Servisi,1997,Çeviren: Eskioglu, İtir.

Can, Ş. Klasik yunan mitolojisi, inklap ve aka kitapevi, İstanbul, 1970.

Delialioğlu Ö.(1996). Contribution of students logical thinking ability on achievement in secondary physics Master Degree Thesis.

Denk, Damlagül. (2000) 'Anaokuluna devam eden 6 yaş grubundaki çocukların alıcı dil gelişim düzeylerine Müzik Eğitiminin Etkisinin İncelenmesi. 'Hacettepe Üniversitesi Sağlık BİLİMLERİ enstitüsü (yayımlanmamış Bilim Uzmanlığı Tezi).

Dinçol, B. 'Hititlerde müzik' toplumsal tarih dergisi , sayı:119, 2003

Erdemli, Meltem(1995). 'Bilkent Üniversitesi Erken Müzik Eğitimi Programına devam eden 48-56 aylık çocukların Müzik Becerilerinin İncelenmesi. 'Hacettepe üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü(Yayımlanmamış Bilim Uzmanlığı Tezi).

Erol, L. 'history of music' metu ders notları, Ankara, 2007.

Haluk Yavuzer, Çocuğu Tanımak ve Anlamak, İstanbul, 2. Baskı Sayfa 72-73. (20.5.2013)

İpşiroğlu, N.Sanattan Güncel Yaşama, Pan Yayıncılık, İstanbul, 1998.

Kabakoğlu, E. Ve Balcı. M.(1994). Lise 3. Sınıfta okuyan kız ve erkek öğrencilerinin yaratıcılık düzeyleri üzerinde cinsiyet ve anne babanın öğrenim durumunun etkisi. Ankara: Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Yayınlanmış Lisans Tezi.

Mine Akverdi-www okul öncesi.com(çevrimiçi 14/5/2013).

Müzik Sanatının Tarihsel Serüveni, Cavidan Selanik.(14.5.2013)

Müzikte Geniş Soluklar, Leyla Pamir/ Boyut Kitapları

Müzik ve Zihnin Gizemleri, Ethem Kocabaş- Semra Türk, Altın Kitaplarévi 1.Basım, İstanbul.2013

Öncü, T. (1989) Torrance Yaratıcı Düşünme Testleri ve Wartegg-Biedma kişilik testi aracılığı ile 7-11 yaş çocukların Yaratıcılığı ve Kişilik Yapıları Arasındaki ilişkinin incelenmesi. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Bölümü Yayınlanmamış Doktora Tezi.

Özal Göncü, İlknur.(2002). '4-6 yaş Anaokulu Çocuklarına uygulanan Müzik Eğitimin Ses ve İşitsel Algı Gelişimlerine Etkileri. 'Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi)

Paananen, P.(2006) The development of rhythm at the age of 6-11 years. Non pitch rhythmic improvisation. Music Education Research ,8(3),349-368.

Pamir, Leyla. Çağdaş Piyano Eğitimi, Beyaz Köşk Yayınları, İstanbul.2006

Practical Parentin/Aralık 2003/ 'Thank you for the music'.

Sadi Yiğitbaş (13/5/2013)

Uçan, A.(1996). İnsan ve Müzik, İnsan ve Sanat Eğitimi, Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan, A.Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 1994.

Utzler, M. Gordon, S. Ve Smith, S.M.2000:41-47 The Well –Tempered Keyboard Teacher (2. Edition)(ss.41-47). NY, US: Schirmer.

Ünalın, Şükrü. Hayatta Önemli Bir Dönüm Noktası: Meslek Seçimi İlkadım Dergisi, Ekim 2001.

Ürfioğlu, A. (1989)Bebeklik ve Okul Öncesi dönemde Müziğin gelişimi ve Eğitimi, İstanbul: Ya-Pa Yayınları.

Yaratıcılık ve Eğitim Sistemimizdeki Boyutu Tülay Çellek (çevrimiçi 13/5/2013).

EKLER:

Ek 1: 36 Maddede Olası Anket

Sayın öğretmen;

Bu ankette Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ilkokullarında öğrenim gören öğrencilere okul öncesi ve ilköğretim süreçlerinde okul ortamında yer alacak müzik atölyesinde dikkate alınması gereken ilkeler konusunda değerlendirmeler yapmanız beklenmektedir. Değerlendirmeyi yaparken gözlemlerinize ve tecrübelerinize dayanarak ortak bir düşünceye sahip ideal öğretmen olarak düşününüz.

Sizlerden alınacak bilgiler yalnızca Yakın Doğu Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Eğitim Yönetimi AnaBilim Dalında yapılan yüksek lisans tezinde kullanılacaktır. Bu nedenle ankete açık isminizi yazmanız gerekmemektedir.

Anket 36 sorudan oluşmaktadır. Her soru için verilen cümleleri okuyarak sizin için uygun olan seçeneğe (x) işareti koyarak görüşlerinizi belirtmeniz yeterli olacaktır.

İlginiz ve katkılarınız için teşekkür eder, saygılar sunarım.

BERNA ALTUNSOY

Kişisel Bilgiler:

1.Cinsiyetiniz

a () Kadın

b () Erkek

2.Eğitim düzeyiniz (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)

a () Öğretmen Koleji Mezunu

b () Üniversite Mezunu

c () Yüksek Lisans

d () Doktora

3.Meslek kıdeminiz

a () 0-5

b () 5-10

c () 10-15

d () 15-20

e () 20 yıldan fazla

Okul Öncesi ve İlköğretimde Okul Ortamında Kurulacak müzik atölyesi çocukların;	YERİNE GETİRME				Hiçbir Zaman
	SIKLIĞI				
	Her Zaman	Ortadan Çok	Orta Sıklıkla	Ortadan Az	
1. Ritm duygusunun gelişmesine zemin hazırlar.	()	()	()	()	()
2. Enstrümanları tanımasına olanak sağlar.	()	()	()	()	()
3. Kelime haznesinin gelişmesine katkı sağlar.	()	()	()	()	()
4. Paylaşımcı çalışmalara zemin hazırlar.	()	()	()	()	()
5. Yaparak yaşayarak öğrenme ortamı sağlar.	()	()	()	()	()
6. Atık materyallerin değerlendirilmesine olanak sağlar.	()	()	()	()	()
7. Yaratıcılığının gelişmesine katkı sağlar.	()	()	()	()	()

8. Kendi yeteneklerine ilişkin arkındalık yaratır.	()	()	()	()	()
9. Müzik sevgisini uyandırır.	()	()	()	()	()
10. Kişilerarası iletişimini destekler.	()	()	()	()	()
11. Farklı kültürleri tanımlarına yardımcı olur.	()	()	()	()	()
12. Müzik kaynağını keşfetmesine olanak sağlar.	()	()	()	()	()
13. İç dünyalarını dışa yansıtmaalarına zemin hazırlar.	()	()	()	()	()
14. Rahatlamalarına yönelik bir ortam sağlar.	()	()	()	()	()
15. Beceri gelişimine katkı sağlar.	()	()	()	()	()
16.Estetik yeteneğini geliştirir.	()	()	()	()	()
17.Çocukların motivasyonunu artırır.	()	()	()	()	()
18. Müzik aletlerine ilişkin koruyucu tutumun gelişmesine olanak sağlar.	()	()	()	()	()
19.Yaratıcılık yönünü geliştirir.	()	()	()	()	()
20. Çok yönlü düşünme becerisini geliştirir.	()	()	()	()	()
21.Sorunlarına çözüm bulma yeteneğini geliştirir.	()	()	()	()	()
22. Tasarım gücünü geliştirir.	()	()	()	()	()

23. Farklı malzemeleri tanımlarına olanak sağlar.	()	()	()	()	()
24. El emeğine olan değeri hissetmesini sağlar.	()	()	()	()	()
25. Zihinsel gelişmesine katkı sağlar	()	()	()	()	()
26. Doğadaki sesleri tanımlarına yardımcı olur.	()	()	()	()	()
27. Özgüvenini artırır.	()	()	()	()	()
28. Hayal güçlerini kullanma fırsatı sağlar.	()	()	()	()	()
29. Dramatizasyon yeteneğini geliştirir.	()	()	()	()	()
30. Doğaçlama yeteneklerinin gelişmesine zemin hazırlar.	()	()	()	()	()
31. Görsel yeteneğini geliştirir.	()	()	()	()	()
32. Psikolojik dengelerine katkı sağlar.	()	()	()	()	()
33. Kulak eğitime başlangıç yaptırır.	()	()	()	()	()
34. Enstrüman seslerinin farkındalıklarını öğretir.	()	()	()	()	()
35. Fiziksel gelişimine yardımcı olur	()	()	()	()	()

36. Atölyeleri kullanıp değişik çalışmalara yönelmelerine yardımcı olur.	()	()	()	()	()
--	-----	-----	-----	-----	-----

Ek 2- 36 Maddelik Aracın Ortalama Sonuçları

- 1) 48.1
- 2) 46.6
- 3) 43.4
- 4) 45
- 5) 47.3
- 6) 41.8
- 7) 45.5
- 8) 46.5
- 9) 47.1
- 10) 43.5
- 11) 43
- 12) 46.1
- 13) 45
- 14) 47.5
- 15) 46.9
- 16) 45
- 17) 47.1
- 18) 45
- 19) 46.9

20)45
21)37.7
22)41.3
23)46
24)43.9
25)45.2
26)46.1
27)45.8
28)45
29)44.2
30)44.3
31)42.7
32)42.2
33)47.1
34)48
35)41.1
36)44.1